

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevnika – Split, Lovret

God. 2017./XLVII.

Br. 1/184

Sadržaj

Riječ uredništva.....	3
Riječ provincijalne predstojnice	5
IZ GENERALATA	
Saziv Redovitog vrhovnog kapitula 2017.....	6
Korizma, 2017.....	7
Članice Redovitog vrhovnog kapitula 2017.....	9
IZ PROVINCIJALATA	
Sa sjednica Provincijalne uprave.....	11
Slavlje Izvanrednog provincijalnoga kapitula	12
Obavijesti	13
ZBIVANJA I OSVRTI	
Na tragu učvršćivanja poziva.....	15
Posjet Zagrebu i Mariji Bistrici u znaku svjedočenja.....	15
Obnova zavjeta i proslava blagdana Svijećnice.....	17
Obnova redovničkih zavjeta u Pagu	18
Proslava Dana posvećenog života u Dubrovniku.....	19
Utjecaj duhovno-moralnih vrijednosti na zdravlje	20
Parlaonica na temu Franjinih Opomena.....	21
Velika je to njiva.....	22
Duhovno osvježenje.....	23
Izazovi odgoja	23

JEKA IZ AFRIKE

Poznavanje sebe i otkrivanje svoje osobnosti.....	26
Utjecaj medija na odgoj mladih.....	26
Djeca misionari.....	27
Uz godišnjicu i proglašenje Slugom Božjim nadbiskupa Munzihirwa.....	27

PRONICATI DUBLJE

Može li Isus biti beskućnik?.....	29
-----------------------------------	----

USKRSNE ČESTITKE

NAŠI POKOJNICI

S. M. Hijacinta Marija Vucić.....	35
S. M. Anđelka Milica Čovo.....	37
S. M. Viktorija Anđa Drmić.....	39
Sestre naše Družbe.....	40
Rodbina sestara.....	41
Zahvale.....	41

LIST DRUŽBE

Iz Generalne kuće.....	44
Iz Mariborske provincije.....	45
Iz Splitske provincije.....	46
Iz Tršćanske provincije.....	47
Iz Lemontske provincije.....	48
Iz Mostarske provincije.....	49
Iz Argentinsko-urugvajске provincije.....	50
Iz Bosansko-hrvatske provincije.....	51
Iz Austrijske provincije.....	52
Iz Paragvajске provincije.....	53
Iz Rimske regije.....	54

PRILOZI

Balzam milosrđa.....	56
Poruka pape Franje za 54. svjetski dan molitve za duhovna zvanja 2017.....	57

Riječ uredništva

M jerenje *daha života* u životu Provincije skromnim zapisima bilo bi nezahvalno prema Stvoritelju i prema stvarnom životu. Protjeklo tromjesečje sigurno je sadržajnije od onoga što smo doprinosima i promišljanjem uvrstili u ovom broju *Odjeka*, ali smo zahvalne svakoj sestri koja je napravila odmak od zadanog svagdana i potrudila se ostaviti zapis u vremenu.

U uvodnom dijelu *Odjeka* donosimo korizmenu okružnicu s. Klare, vrhovne predstojnice, koja s nama dijeli snažne i poticajne riječi usmjeravajući naš hod prema Uskrsu. Oslanjajući se na životu bliske i konkretne situacije i sagledavajući ih pod vidom svetopisamskih tekstova i franjevačkih izvora, zorno nam približuje tri ključna elementa korizmenog vremena: post, molitvu i bratsku/sestrinsku ljubav.

Kronološki presjek značajnijih događanja ukratko nam donosi rubrika *Iz Provincijalata*, a o nekima od njih moći ćemo i više pročitati u rubrici *Zbivanja i osvrti*. Zanimljivosti iz misijskog života i uključenost u apostolat afričkog podneblja donosi nam *Jeka iz Afrike*.

Neizostavan trag i u ovom broju ostavljaju sestre koje su dovršile svoje poslanje na zemlji, a nerijetko se suočavamo i s *prijelazom* naših najbližih.

Sve na kraju svjedoči o životu. Po svakom zapisu Provincija živi i po njemu će jednom u rukama novih naraštaja ponovno oživljavati. Vjerujemo da će odjek kroz *Odjeke* još dugo svjedočiti povijest ispisanu od početka njihovog izlaženja ali i simbolički izraženu već trideset i četiri godine i u motivima korica: *Sjajno sunce, vedro nebo, čvrsta stijena, sinje more i Franjo neodjeljivi su od pojma naše Provincije. Oni su ozračje u kojem rastemo i živimo. Nekad davno Franjo na lađi, upravljen na naše hridi. Danas mi na lađi Provincije... Lađa Očevom ljubavlju sazdana („Šs“), Kristovim Duhom nošena, Franjinim životom oblikovana („f“ položeno na valove mora).¹*

Na pragu Otajstva koje je smrt preobrazilo u život, svima želimo mir Uskrsloga i sretan Uskrs!

Vaše sestre iz uredništva

1 Usp. *Riječ uredništva* u: *Odjeci*, God. 1983./XIV., Br. 1/48.

Riječ provincijalne predstojnice

Darovano vrijeme korizmene obnove i ove nam je godine bila prilika za iskorak iz mentaliteta vična lutanju od Boga, odnosno za povratak Duhu i novi početak rada na sebi. Obred posipanja pepelom podsjetio nas je na našu sklonost grijehu kao i na potrebu uravnoteženja naših života i ponašanja u onomu gdje smo izišle iz poželjnih i potrebnih vrijednosnih okvira. Vjerujem da nismo dopustile da nam ova darovana prilika dubljeg promišljanja i zauzetijeg djelovanja ne urodi barem jednom konkretnom odlukom. Ako ništa drugo barem smo se, nadam se, malo hrabrije i iskrenije suočile sa svojim sklonostima, zagledale se u sebe Božjim očima, tražeći u Njemu model i snagu za dalje.

Bodrimo se međusobno da među nama i u nama ne prevladava mentalitet lutanja od Boga, nego da se jača nutarnji čovjek, identitetski ucijepljen u Kristu.

Poznavati vlastitu istinu i imati pravu mjeru sebe definicija je poniznosti i preduvjet za plodonosan duhovni život u zajednici. Potvrđuje nam to i sveti Pavao u poslanici Rimljanima kad kaže: „Ne precjenjujte se više no što se treba cijeliti, nego cijelite se razumno, kako je već komu Bog odmjerio mjeru vjere. Jer kao što u jednom tijelu imamo mnogo udova a nemaju svi isto djelovanje, tako smo i mi, mnogi, jedno tijelo u Kristu, a pojedinci udovi jedan drugome“ (Rim 12, 3b-5). Zacijelo nema boljeg kriterija za vrednovanje osobne i duhovne zrelosti od provjere naše svakodnevice u običnim situacijama i kroz odnose s dobro poznatim, uvijek istim osobama.

Onoliko koliko se osjećamo, ili još bolje, djelujemo kao udovi jedna druge toliko smo ucijepljene u Tijelo Kristovo - ne više. A uvijek, sestre, možemo više od onoga što jesmo i što svjedočimo, zar ne? E, u tome nas krijepi i milost nam daje Duh uskrsloga Krista, jer samo svojim snagama ne možemo se dovinuti do *Punine Božje*. Zato, On „neka vam dadne po bogatstvu Slave svoje ojačati se po Duhu njegovu u snazi za unutaršnjeg čovjeka da po vjeri Krist prebiva u srcima vašim te u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni mognete (...) spoznati nadspoznatljivu ljubav Kristovu da se ispuniti do sve Punine Božje“ (Ef 3, 16-19). Do nje nam je polako rasti, hoditi u darovanoj mjeri života, kako u svomu tijelu tako i u tijelu Kristovu, koje je i naša zajednica.

Drage sestre, prestankom vremena korizmene pokore i molitve nije prestala potreba obraćenja, našega rada na sebi i poboljšavanja zajednice, što dobro znamo. Završno slovo svega našega truda i napora ima Uskrsnuće, kojemu se u punini radosti nadamo i njemu ususret živimo.

Bodrimo se međusobno da među nama i u nama ne prevladava mentalitet lutanja od Boga, nego da se jača nutarnji čovjek, identitetski ucijepljen u Kristu. Ne odustajmo od trajnog procesa vraćanja k Bogu i traženja ravnoteže u njemu. Samo tako ćemo i našu zajednicu obnavljati u duhu Uskrsloga i živjeti plodnije povjerenom poslanje u svijetu.

Ovim mislima želim vama, drage sestre, i čitatelji naših Odjeka blagoslovljeno slavljenje i milosno urastanje u otajstvo Krista uskrsloga!

s. Andrea Nazlić, provincijalna predstojnica

Uskrs, 2017.

IZ GENERALATA

Prot. n. 327c/2016

Grottaferrata, 22. prosinca 2016.

Predmet: **Saziv Redovitog vrhovnog kapitula 2017.**

Svim sestrama Družbe

Drage sestre!

Pismom od 11. travnja 2016., Prot. n. 2057/2016., najavile smo slavlje Redovitog vrhovnog kapitula 2017. godine i od tog trenutka započele smo zajedničku pripremu ovog važnog događaja za cijelu Družbu.

Sukladno odredbi čl. 110 Konstitucija Družbe

SAZIVAM 15. REDOVITI VRHOVNI KAPITUL

koji će se slaviti **od 3. do 20. srpnja u Asizu**, Centro di spiritualità „Barbara Micarelli“, Via Patrono d'Italia 5, Santa Maria degli Angeli.

Tema je Kapitula: *Ljubav nas Kristova obuzima* (2 Kor 5,14). Rad Kapitula započet će produbljanjem teme pod biblijskim vidom, vidom franjevačke duhovnosti i karizme Družbe. Iznova ćemo crpiti na izvoru Kristove bezuvjetne ljubavi i na karizmatičkom izvoru naše Družbe kako bismo mogle bolje oživjeti naše *biti* i naše *djelovati*. Potom će Vrhovni kapitul, u ozračju slušanja, izmjene iskustva i razmišljanja, razmotriti stanje Družbe i nastojati odgovoriti na najvažnija pitanja koja se odnose na život, duh i apostolsko djelovanje (usp. Konst. čl. 107c). U izbornom dijelu Kapitula bit će izabrana Vrhovna predstojnica i Vrhovno vijeće koje će voditi Družbu sljedećih šest godina, 2017.-2023.

Vrijeme pripreme Kapitula i njegovo slavljenje daruje nam novu prigodu življenja duhovnog iskustva i hoda u kojem smo prije svega pozvane, osobno i zajednički, *na obraćanje Bogu i bližnjemu* (Pravilo i život, 8). Stoga vas sve ponovno pozivam da molimo za uspjeh ovog veoma značajnog događaja za naš život i poslanje u Crkvi i u svijetu. Kao zajedničku svakodnevnu molitvu predložimo molitvu svetog Franje: *Svemoguću i milosrdnu Bože* (PRE 50-52) koju prilažemo ovom pismu.

Neka po vjeri Krist prebiva u srcima našim da u ljubavi ukorijenjene i utemeljene mogemo shvatiti što je Dužina i Širina i Visina i Dubina te spoznati nadspoznatljivu ljubav Kristovu da se ispunimo do sve Punine Božje (usp. Ef 3,17-19).

Povjerimo se Mariji Anđeoskoj i sv. Franji da nas prate u hodu prema našem Redovitom vrhovnom kapitolu.

Svima želim mir i dobro!

S. M. Klara Šimunović
Vrhovna predstojnica

Prot. N. 328c/2017

Korizma, 2017.

Svim sestrama Družbe

Drage sestre!

Na početku korizme molimo: *Gospodine, započinjemo korizmu posta, molitve i bratske/ sestrinske ljubavi. Udijeli nam jakost protiv navala duha zloće i ustrajnost u dobrim djelima.* U ovoj zbornoj molitvi Pepelnice liturgija nam daje smjerokaz četrdesetdnevnog korizmenog hoda. Tri drevne pokorničke vježbe - post, molitva i djela ljubavi - bliske su biblijskoj i kršćanskoj tradiciji, a na poseban su način isticane u životu Bogu posvećenih osoba. I danas imaju veliku vrijednost i mogu biti djelotvorne, kako u životu pojedinih vjernika tako i u kršćanskim, odnosno redovničkim, zajednicama. Ako im dademo ispravno osmišljenje, osnažit će nas na putu nasljedovanja Onoga koji je za nas rođen, mučen, umro i uskrsnuo.

Molitvom se obraćamo Gospodinu, jer od njega sve dolazi. On nas pokreće da nešto činimo kako bi se On u nama više nastanio. Iznutra nas želi pročistiti, oplemeniti i obdariti životnom snagom. U ovom smislu trebale bismo shvaćati i značenje korizmenih pokorničkih djela. Ako nas ona ne vode k Bogu i onima kojima nas on šalje, doista neće imati smisla.

Kako nas post vodi k Bogu i drugima? Kad postimo, što zapravo činimo, a što postižemo? Čega se to odričemo, i zbog čega? Dobro je ova pitanja postaviti ponajprije samima sebi i oslušivati odgovore, u dubini bića preispitati vlastite motivacije i nutarnje poticaje. Post bi nas trebao dovesti do onoga što je bitno, do onoga bez čega ne možemo, za čim doista gladujemo. Umijemo li razlučiti što bismo trebale pustiti, ostaviti, smanjiti, a čemu dati veću važnost i više prostora u sebi?

I u našim zajednicama, još uvijek, pod riječju *post* najčešće podrazumijevamo samo post od hrane. Zsigurno i ovaj post ostaje valjan ukoliko mu je motivacija duboko evanđeoska. Znamo da nije uvijek lako odricanje od jela. Međutim, nije to jedini način posta, možda niti najpotrebniji. Korizmeni post bi mogao biti odricati se nekih komotnosti i od suvišnih stvari, a u svemu biti umjerene, živjeti skromno, jednostavno; post od nepotrebnih, ispraznih, uvrjedljivih riječi, a otvaranje riječima koje izgrađuju, liječe. I ne samo post od riječi. Prije riječi su misli, želje, htijenja, težnje... Riječi izlaze iz srca. Stoga je važno bdjeti nad onim što nam je u srcu. Što u svom srcu njegujemo, što puštamo da raste, da nas ispunja? Ispunjaju li nas osjećaji Isusa Krista? Što nas više zahvaćaju njegovi osjećaji to ćemo se manje suobličavati ovome svijetu i bit ćemo sposobne razabrati što je volja Božja, što je dobro i Bogu milo (usp. Rim 12,2). Jer pravi je post *vršiti volju Oca nebeskoga*.

Često je teško postiti od aktivnosti. Nekad nam je lakše neprestano *biti u akciji* negoli zastati, posvetiti vrijeme Bogu, *Vacare Dei* (usp. Konst., čl. 33), što je na koncu uvijek vrijeme posvećeno nama samima jer u susretu s Bogom postajemo više ono što doista jesmo i tako se otvaramo njegovu djelovanju u sebi. Hoćemo li ove korizme posvijestiti važnost ovoga zastati pred Bogom u sabranosti i vježbati se u ustrajnosti kada nam se čini da od tog stajanja pred Njim nema koristi? Možda i pred Gospodinom trebamo postiti od vlastitih suvišnih

riječi i naučiti oslušivati njega, prepustiti se djelovanju njegova Duha i rasti u spoznaji da je On onaj koji u nama stvara nešto novo, da je sve njegov dar.

Prisjetimo se sv. Franje. On je u molitvi i razmatranju Božje riječi, u postu i pokori, na samotnim mjestima, provodio ne samo jednu korizmu godišnje, nego velik dio godine. To ga je uzvisilo „do tolike čistoće da je tijelo na čudesan način bilo u skladu s duhom, a duh s Bogom” (1Bon V,9). Post i druge vrste vanjskog odricanja postali su sastavni dio njegova redovitoga načina života, njegov način težnje za Bogom. „Toplina je naime duha već toliko učinila tijelo gipkim da je, dok je duša žedala za Bogom, sve većma za njim žedalo i ono presveto tijelo”, svjedoči njegov životopisac (2 Čel 129).

Treći korizmeni element bratska/sestrinska ljubav s razlogom dolazi poslije posta i molitve. Međusobna ljubav je plod posta i molitve. Ljubav koja nije sebična, koja ne traži svoje. Ljubav pročišćena postom i molitvom. Ljubav koja ne proračunava nego se nesebično daje i dijeli od onoga što ima. Ljubav koja prihvaća i nastoji razumjeti drugoga, koja pritječe u pomoć drugomu u potrebi. Ljubav koja Boga slavi. To je ljubav koja nas sudi, jer u konkretnim djelima ljubavi prema bližnjemu raspoznamo gdje smo, razaznamo jesmo li na pravome putu.

A onaj koji je neprijatelj naše istinske sreće, onaj koji želi podijeliti čovjeka u njemu samome i u odnosu prema drugima, on neprestano nastoji poremetiti Božji naum s čovjekom. Postom, molitvom i *ustrajnošću u dobrim djelima* u nama raste jakost protiv *navala duha zloće*, koje se osobito u suvremenom svijetu predstavljaju u mnogovrsnim oblicima. Protiv njih se jedino možemo boriti osnaženi Duhom Isusa Krista i poučeni njegovim primjerom nadvladavanja napasnika u pustinji.

Neka naš korizmeni hod bude blagoslovljen. Neka za svaku od nas bude put istinskog obraćenja i priprema kako bismo dostojno i radosno proslavile uskrsna otajstva.

Sjedinjena s vama u molitvi, srdačno vas pozdravljam i želim vam sretan Uskrs.

s. M. Klara Šimunović
vrhovna predstojnica

Prot. n. 2248/2017.

Grottaferrata, 18. veljače 2017.

Predmet: Članice Redovitog vrhovnog kapitula 2017.

Provincijalnim upravama i svim sestrama Družbe

Drage sestre!

Sukladno čl. 114 i čl. 152 Konstitucija, u svim provincijama i Rimskoj regiji, u razdoblju od studenoga 2016. godine do polovice siječnja 2017. godine, slavljani su izvanredni kapituli na kojima su izabrane zastupnice za Redoviti vrhovni kapitul.

Prema čl. 108 Konstitucija, članice 15. redovitog vrhovnog kapitula 2017. godine su:

Članice po službi

Vrhovna uprava

S. M. Klara Šimunović, vrhovna predstojnica
S. M. Maryann Dosen, vrhovna zamjenica
S. M. Angela Zanjkovič, vrhovna savjetnica i tajnica
S. M. Eva Arévalo Coronel, vrhovna savjetnica
S. M. Ana Antolović, vrhovna savjetnica
S. M. Gregoria Susnik, vrhovna ekonomica
S. M. Natalija Palac, posljednja prethodna vrhovna predstojnica

Provincijalne predstojnice

S. M. Terezija Tomazin	Mariborska provincija
S. M. Andrea Nazlić	Splitska provincija
S. M. Andreja Kete	Tršćanska provincija
S. M. Patricia Kolenda	Lemontska provincija
S. M. Zdenka Kozina	Mostarska provincija
S. M. Lucila Rodríguez	Argentinsko-urugvajska provincija
S. M. Kata Karadža	Bosansko-hrvatska provincija
S. M. Ambrozija Potočnik	Austrijska provincija
S. M. Lidia Molinas S.	Paragvajska provincija
S. M. Lucia Vrdoljak	regionalna predstojnica, Rimski regija

Izabrane zastupnice

S. M. Veronika Verbič	Mariborska provincija
S. M. Klaudija Todorić	Splitska provincija

S. M. Izabela Tojčić	Splitska provincija
S. M. Mislava Prkić	Splitska provincija
S. M. Suzana Masten	Tršćanska provincija
S. M. Jimene Alviani	Lemontska provincija
S. M. Vinka Bešlić	Mostarska provincija
S. M. Danijela Brekalo	Mostarska provincija
S. M. Lidija Glavaš	Mostarska provincija
S. M. Isabel Fernández	Argentinsko-urugvajska provincija
S. M. Ivanka Mihaljević	Bosansko-hrvatska provincija
S. M. Samuela Klaić	Bosansko-hrvatska provincija
S. M. Jela Piljić	Bosansko-hrvatska provincija
S. M. Veronika Supan	Austrijska provincija
S. M. Margarita González	Paragvajska provincija
S. M. Maristella Palac	Rimska regija

Ovom prigodom svima vama najiskrenije zavaljujem na vašem doprinosu, na bogatim promišljanjima i prijedlozima, na temelju kojih pripremamo Radni dokument i ostale pojedinosti vezane za slavljenje Vrhovnog kapitula naše Družbe.

Molitva sv. Franje koju svakodnevno molimo međusobno nas povezuje, osnažuje i otvara Božjoj milosti kako bismo *unutra očišćene, unutra rasyjetljenje i Duhom Svetim raspaljene mogle što vjernije slijediti Gospodina našega Isusa Krista* raspoznajući i čineći i u ovom vremenu *ono što je njemu milo*.

Sve vas sestrinski srdačno pozdravljam.

s. M. Klara Šimunović
vrhovna predstojnica

IZ PROVINCIJALATA

Sa sjednica Provincijalne uprave

Split, 13. siječnja 2017.

S osjećajima poštovanja i zahvalnosti spomenule smo se nedavno preminulih sestara: s. Clare Agano Kahambu koja je svoj ovozemaljski život završila mučeničkom smrću te s. Hijacinte Vucić i s. Anđelke Čovo koje su se dugi niz godina hrabro nosile sa svojom bolešću i ostavile nam primjer strpljivosti i pouzdanja u Božju snagu.

Sagledani su materijali i utvrđen dnevni red Izvanrednog provincijalnog kapitula.

Razmotren je dopis Vrhovne uprave o sazivu Redovitog vrhovnog kapitula koji će se slaviti u Asizu od 3. do 20. srpnja 2017. godine, te odgovori Provincijalne uprave i svih sestara na Upitnik kojeg je uputila Vrhovna uprava u svrhu pripreme Vrhovnoga kapitula.

Odobrene su molbe s. Marine Fuštar i s. Marije Matanović za obnovu redovničkih zavjeta.

Na poseban način je razmotreno stanje u Misiji u DR Kongu nastalo nakon ubojstva s. Clare Agano Kahambu. Promišljalo se o mogućnostima daljnjeg djelovanja Centra za opismenjavanje djece i odraslih koji je u župi Mater Dei u Bukavuu vodila s. Clara. Ovom dijelu sjednice prisustvovala su s. Klara Šimunović, vrhovna predstojnica, i s. Mislava Prkić, povjerenica sestara u Misiji.

Split, 20. veljače 2017.

Sagledano je stanje bolesnih sestara, s posebnim spomenom na s. Viktoriju Drmić koja se nenadano preselila u vječnost.

Učinjen je osvrt na rad Izvanrednog provincijalnog kapitula koji se slavio u provincijalnom sjedištu 14. i 15. siječnja ove godine.

Na temelju Zapisnika sjednice Misijskog vijeća od 17. prosinca 2016. godine razmotreno je stanje u Misiji u DR Kongu, s osvrtom na realizirane projekte.

Razmotrena je i povoljno riješena molba s. Dragice Karlić za obnovu redovničkih zavjeta. Također su riješeni i drugi zaprimljeni dopisi. Detaljno je predložen Godišnji obračun provincijalne blagajne i svih zajednica Provincije za 2016. godinu. Prikazan je tijek radova na obnovi kuće u Trpnju te planovi za obnovu samostana i dječjeg vrtića u Zagrebu.

Split, 20. ožujka 2017.

Članice Provincijalne uprave su vrednovala svoj rad kroz proteklu godinu dana povjerene im službe.

Razmotreni su dopisi Vrhovne uprave koji se odnose na rad predstojećeg Redovitog vrhovnog kapitula.

Provincijalna predstojnica s. Andrea Nazlić izvijestila je o svom pohodu sestrinskim zajednicama koje je posjetila u posljednjih mjesec dana.

Rješavana su tekuća pitanja vezana za Misiju u DR Kongu.

Odlučeno je da ovogodišnja proslava jubileja redovničkog života i slavlje polaganja doživotnih zavjeta bude u subotu 16. rujna na spomendan sv. Ciprijana.

s. Karolina Bašić, *provincijalna tajnica*

Slavlje Izvanrednog provincijalnoga kapitula

Dana 14. i 15. siječnja 2017. godine, uz geslo Poslane svijetu, u provincijalnom središtu u Splitu slavljen je Izvanredni provincijalni kapitul kojemu je predsjedala s. Andrea Nazlić, provincijalna predstojnica. Kapitul je također nazočila i vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović.

Slavlje Kapitula započelo je u 7 sati euharistijskim slavljem u samostanskoj kapeli. Kapitul je otvorila s. Andrea pozdravljajući sve prisutne članice a na poseban način je izrazila dobrodošlicu s. Klari Šimunović, vrhovnoj predstojnici. Sve nazočne je pozvala da poput sv. Franje *počinjemo uvijek ispočetka*, te zagledanjem u njegov i primjer brojnih sestara u Bogu tražimo nadahnuće za svoje djelovanje. Poželjela je da dvodnevni rad, vođen Duhom Svetim, bude korak dalje na započetom putu.

Srdačan pozdrav sudionicama Kapitula uputila je i vrhovna predstojnica, ne skrivajući radost zbog sudjelovanja na tako važnom događaju za Provinciju. Naglasila je da je veseli tema Kapitula *Poslane svijetu*, koja kroz Provincijski plan razvija odluke i prijedloge prethodnog Provincijalnoga kapitula kao i poticaje Plenarnog zasjedanja Družbe iz 2014. godine. U

svom pozdravnom govoru potaknula nas je riječima pape Franje, *da iziđemo iz sebe i vlastite udobnosti kako bismo došle do mnogih koji žeađaju za Bogom.*

Podsjećajući na temu predstojećeg Vrhovnog kapitula *Ljubav nas Kristova obuzima* istaknula je da smo poslana buditi svijet evanđeoskim načinom života. Snažan primjer za to imamo u nedavno preminulim sestrama, posebno u s. Clari Agano Kahambu koja je nasilnom smrću pridružena četi mučenika. Na kraju svoga obraćanja sestrama zaželjela je plodan rad Kapitula.

Radni dio Kapitula bio je podijeljen u tri dijela. U prvom dijelu provincijalna predstojnica podnijela je izvješće o stanju u Provinciji za razdoblje od 3. ožujka 2016. do 14. siječnja 2017. godine s osvrtom na događaje vezane uz odgoj, proslave jubileja, međuprovincijske susrete i susrete sa sestrama u DR Kongu.

U drugom dijelu predstavljen je Provincijski plan *Poslane svijetu* za razdoblje od 2017. do 2022. godine kao promišljanje o poslanju školske sestre franjevke u Crkvi i smjernica u oblikovanju života i apostolske zauzetosti Provincije.

Za zastupnice na Vrhovnom kapitolu, koji će se slaviti od 3. do 20. srpnja 2017. godine u Asizu, u izbornom dijelu su izabrane: s. Klaudija Todorić, s. Izabela Tojčić i s. Mislava Prkić.

Na završetku slavlja Kapitula vrhovna predstojnica ponovno se obratila sestrama zahvalnim i poticajnim riječima. Istaknula je redovničku zajednicu kao *teološki prostor* življenja poziva i poslanja svake pojedine sestre. Potaknula je na jedinstvo pozivajući se na misli sv. Ignacija Antiohijskog o skladnom zajedništvu kojim kao u jednom zboru slavimo Boga, a očitujemo ga svojim djelima. Ujedno je potaknula na molitvu za naredni Vrhovni kapitul.

Provincijalna predstojnica s. Andrea zaključila je slavlje Kapitula zahvalivši se svakoj pojedinoj sestri na suradnji, ističući da je *biti zajedno* naša stvaralačka snaga. Svakoj kapitularki je poželjela *sveti nemir* u traženju zajedničkog dobra.

s. Magdalena Višić, *tajnica Kapitula*

Obavijesti

S. M. Deodata Baganda Musimwa je od Kongregacije za ustanove posvećenog života i Družbe apostolskog života dobila indult za napuštanje naše Družbe. Indult je potpisala 22. prosinca 2016. u Bukavuu.

Susret katehistkinja, voditeljica liturgijskog pjevanja i sakristanka u organizaciji Sekcije za katehizaciju provincijskog Vijeća za apostolat održao

se u našem samostanu u Zadru 2. siječnja 2017. godine pod vodstvom s. Rebeke Anić na temu *Za svoj ću vas narod uzeti i bit ću vašim Bogom* (usp. Izl 6,7).

Duhovne vježbe za kandidatkinje naših triju provincija hrvatskog govornog područja održane su u samostanu u Zadru od 8. do 11. siječnja 2017. godine, a predvodio ih je don Jure Bjeliš, voditelj

Ureda za pastoral zvanja Splitsko-makarske nadbiskupije. Duhovnim vježbama priključile su se i dvije djevojke iz Zadra koje razmišljaju o duhovnom pozivu.

Izvanredni provincijalni kapitul slavljen je 14. i 15. siječnja 2017. godine u Splitu. Na Kapitulu je sudjelovala vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović. U radnom dijelu Kapitula provincijalna predstojnica s. Andrea Nazlić izvijestila je o stanju u Provinciji od Redovitoga provincijalnog kapitula, a s. Magdalena Višić u ime Povjerenstva je predstavila Provincijski plan *Poslane svijetu* za razdoblje od 2017. do 2022. godine. U izbornom dijelu izabrane su zastupnice za sljedeći Redoviti vrhovni kapitul: s. Klaudija Todorić, s. Izabela Tojčić i s. Mislava Prkić.

Obnova zavjeta. Uoči Dana posvećenog života 1. veljače u provincijalnom središtu u Splitu, s. Marina Fuštar i s. Marija Matanović obnovile su svoje redovničke zavjete na godinu dana u ruke provincijalne predstojnice s. Andree Nazlić.

Dana 23. ožujka u župi Uznesenja Marijina u Pagu s. Dragica Karlić obnovila je svoje redovničke zavjete do polaganja doživotnih zavjeta. Zavjete je primila provincijalna predstojnica s. Andrea Nazlić.

U Zagrebu je **Povjerenstvo za sredstva društvenog komuniciranja i izdavačku djelatnost** pri HKVRPP-a povodom Dana posvećenoga života organiziralo Konferenciju za tisak na kojoj je sudjelovala s. Rebeka Anić izlaganjem *Afirmacija žene u redovništvu*.

Ispravci. Ispričavamo se za pogreške iz prethodnog broja *Odjeka* nastale kod naznačavanja rođendana sestara: propustile smo navesti 60. rođendan s. *Nade Masnić* 5. srpnja, s. *Božidara Kottek* je 16. siječnja slavila 60. a ne 50. rođendan, s. *Immaculée Mauwa Kashera* je 40. rođendan slavila 2013. godine.

Prigodom **Dana bolesnika**, u organizaciji provincijskog Vijeća za apostolat - Sekcije za medicinsku i socijalnu službu, u samostanskoj zajednici na Lovretu 4. veljače 2017. godine upriličeno je predavanje na temu *Spoznaje o utjecaju duhovno moralnih vrijednosti na zdravlje kao poticaj za intenzivniji duhovni život* koje je održao fra Bože Vuleta.

Prvi **Skup redovničkih ekonoma** u organizaciji HKVRPP održan je u franjevačkom samostanu u Dubravi u Zagrebu 9. veljače 2017. godine na kojem su se okupili redovnički poglavari i poglavarice, provincijski i kućni ekonomski i ekonomice – njih oko stotinu. Među njima je bila i naša provincijalna ekonomica s. Senka Jenjić.

U Splitu je 24. veljače započeo **Tečaj kršćanske gestalt-pedagogije** kao vid permanentnog obrazovanja pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu. Program traje četiri semestra, a izvodi se potkraj tjedna u obliku cjelodnevnih aktivnosti. Odlukom Provincijalne uprave program tečaja slijede s. Lucija Bilokapić, odgojiteljica u dječjem vrtiću u Kaštel Lukšiću i s. Lidija Bernardica Matijević, odgojiteljica kandidatkinja.

Pohod sestrama. S. Andrea Nazlić, provincijalna predstojnica, koncem siječnja započela je redoviti pohod sestrama Provincije. Susrela se sa sestrama lovretske zajednice i sa sestrama u Njemačkoj. U tijeku je pohod ostalim zajednicama u Hrvatskoj.

ZBIVANJA I OSVRTI

Na tragu učvršćivanja poziva

Od 8. do 11. siječnja u našoj kući u Zadru nas dvije kandidatkinje zajedno s kandidatkinjama Mostarske i Bosansko-hrvatske provincije sudjelovale smo na duhovnim vježbama. Ukupno nas je bilo osam kandidatkinja i tri odgojiteljice. Voditelj duhovnih vježbi bio je don Jure Bjeliš, rektor nadbiskupskog sjemeništa u Splitu. Tema je bila *Poziv*.

Predavanja su bila podijeljena po cjelinama: duhovni poziv, duhovno vodstvo, razlučivanje, poziv i život biblijskih osoba, posvećeni život nekad i danas, poteškoće života u redovništvu. Nakon svakog predavanja imale smo mogućnost postavljati pitanja duhovniku i osobno razmatrati u tišini. Ovo je naše prvo iskustvo šutnje i snažnije blizine Božje riječi. Jako nam se sviđjela i razmjena iskustava s drugim kandidatkinjama. Duhovne vježbe su nam pomogle još dublje uroniti u život vjere i vjerujemo da ćemo korisnim savjetima svećenika ojačati svoj poziv.

Katarina i Anđela, *kandidatkinje*

Posjet Zagrebu i Mariji Bistrici u znaku svjedočenja

Nas dvije kandidatkinje zajedno s Arijanom Šućom, srednjoškolkom iz Slavonskog Broda, koja je naše sestre upoznala na jednom od hodočašća koja organizira Frama, proveli smo zajedno s našom odgajateljicom s. Lidijom Bernardicom Matijević prekrasan vikend u Zagrebu (17. – 19. veljače). U petak smo u poslijepodnevnom satima stigle u samostan na Jordanovcu 55 i, ne htijući propustiti nijedan trenutak dragocjenog vremena, brzo smo se smjestile i uputile u razgledavanje grada. Sestra Lidija nas je upoznala sa znamenitostima Zagreba čiji se pisani dokazi o povijesnom postanku vežu uz osnivanje biskupije na Kaptolu davne 1094. godine. Obišle smo Gornji grad gdje se nalaze: Trg sv. Marka i Banski dvori, Jezuitski trg i Klovićevi dvori, crkva sv. Katarine, Strossmayerovo šetalište, Uspinjača i Grič, Kamenita vrata, a neizostavna šetnja bila je i Trgom Josipa Bana Jelačića do Hrvatskog narodnog kazališta. Posebno nam se sviđjela vožnja uspinjačom, a jako nas se dojmio i posjet Majci Božjoj od Kamentih vrata, zaštitnici Grada Zagreba.

U subotu ujutro, nakon doručka sa sestrama Jordanovačke zajednice, uputile smo se u Hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke. Posjetile smo i Karmel istoimenog svetišta i blaženog Alojzija Stepinca u kojemu u klauzuri kontemplativnog života živi 18 sestara. Majka Petra i s. Hana upoznale su nas s njihovim molitvenim životom, karizmom i dnevnim redom. Saznale smo da provode sedam sati u molitvi te da sve poslove obavljaju u šutnji koja se prekida predvečer kada imaju dva sata zajedničkog razgovora. Zanimljiva

posebnost je njihova odluka da neće jesti meso. Nakon razgovora, a neposredno prije odlaska, zajedno smo s njima molile molitvu Srednjeg časa. Iz *karmelske oaze* ušle smo u oazu svetišta koja sigurno svakog hodočasnika primiruje svojim ozračjem mira. Uokolo crkve nalaze se brojne ploče zahvalnice za milosna uslišanja zagovorom Majke Božje Bistričke. Crkvu u Bistrici smo razgledale i u njoj provele vrijeme u osobnoj molitvi, a sv. misi toga dana prisustvovala smo u zagrebačkoj katedrali.

Posljednji dan našeg boravka u Zagrebu bio je predviđen za euharistijsko slavlje u župi Majke Božje Lurdske. Čitale smo misna čitanja, a na kraju mise iznijele smo osobna svjedočanstva duhovnog poziva (o kojima u nastavku možete više pročitati!). Bilo nam je drago što smo svoja iskustva mogle podijeliti s drugima, a primjetile smo da i prisutni nisu skrivali radost slušajući nas.

Zahvalne i radosne zbog ovog susreta kao i zbog posjeta našim sestrama u Zagrebu koje ne vidamo često, vratile smo se u Split duhovno obogaćene. Provele smo vrijeme družeći se i saznale smo mnogo toga o Zagrebu. Susreti nas duhovno ispunjavaju i pomažu bolje razumjeti ljepotu zajedništva. Nadamo se da ćemo imati još ovako prekrasnih susreta.

Andela i Katarina, *kandidatkinje*

Zovem se Katarina Znaor i dolazim iz *Župe sv. Franje - Imotski*. Imam petero braće i jednu sestru. Prije dolaska u samostan bila sam članica Frame u župi i sa Framom provodila puno vremena hodočasteći također po cijeloj Hrvatskoj. Od svih pobožnosti, najdraže mi je bilo moliti kronicu. Molila bih je redovito dva puta na dan: jednu bih izmolila kod kuće, a drugu poslije podne u crkvi. U 8. razredu sam povjerala razrednici da želim ići u samostan. Ona me je saslušala i uputila na s. Filipu, koja mi je omogućila da prošlo ljeto provedem nekoliko dana u samostanu na Lovretu i od jeseni sam kandidatkinja Školskih sestara franjevnaka. Pohađam 1. razred Obrtničke škole u Splitu. Najviše sam zahvalna svojim roditeljima što su uz mene i poštuju moju odluku.

* * *

Zovem se Anđela Crnjac i dolazim iz *Župe Svih Svetih - Hrvace* kraj Sinja. Imam još dvije sestre i dva brata. Roditelji su me od malena odgajali u vjeri i ja sam često išla u crkvu zbog njih, a ne zbog toga što sam stvarno osjećala potrebu. Moja braća i sestre su bili poslušniji od mene. Jako sam voljela drušvo u školi, bila sam predsjednica Frame, a provodila sam i puno vremena na mobitelu zbog čega me mama često opominjala, a meni je to dosadivalo. Ali u jednom trenutku se sve promijenilo. U razgovoru s mamom sam izustila da želim ići u samostan. Sada sam kandidatkinja Školskih sestara franjevnika i maturantica Jezične gimnazije u Splitu. Drago mi je da sam uspjela prevladati početni strah. Moj radni dan je ispunjen, odgovara mi molitveni dnevni red i dobro se osjećam u zajednici. Primjetila sam i da učenici u razredu poštuju moju odluku. Meni je to drago i sretna sam kada im mogu pomoći.

* * *

Zovem se Arijana Šuća i dolazim iz *Župe Sv. Mateja Garčin* kraj Slavenskog Broda. Idem u 3. razred Ekonomske škole u Slavanskom Brodu. Kod kuće još imam jednu mlađu sestru. Članica sam Frame s kojom često idem na hodočašća. Tako sam ovo ljeto u Čakovcu upoznala s. Filipu i ona mi je omogućila da bliže upoznam zajednicu sestara na Lovretu u Splitu. U samostanu sam osjetila da bih tako mogla živjeti. Rado provodim vrijeme u osobnoj molitvi, molitvi krunice ili na misi. Iako sam znala da je mojim roditeljima bio "šok" kad su primjetili da puno vremena provodim u duhovnom ozračju, ipak sam odlučila na svoj 17. rođendan reći im kako želim postati časna sestra. Rekli su mi da zasada ne mogu otići od kuće. Ali ja vjerujem, uz Božju pomoć, da ću nakon završene srednje škole moći pristupiti kandidaturi. Kada oni vide da sam ja sretna u svom pozivu, vjerujem da će s vremenom prihvatiti moju odluku.

Obnova zavjeta i proslava blagdana Svijećnice

Kao što je Marija prikazala Gospodina u hramu, tako smo s. Marina Fuštar i ja obnovom redovničkih zavjeta u Lovretskoj kapeli, uoči blagdana Svijećnice, pred zajednicom sestara potvrdile svoje predanje Gospodinu.

Zavjeti su velika milost kojom možemo iskazati hvalu Onomu koji nas je odabrao da ga u posvećenom životu nasljedujemo i proslavimo. U našoj je Provinciji Dan posvećenog života već tradicionalno dan zavjetovanja i obnove redovničkih zavjeta te je kao takav dodatni poticaj promišljanju o vrijednostima i poslanju koje nam je dano kao redovnicama: neumorno naviještati i

svjedočiti evanđelje riječju i životom, kako bi drugi preko nas mogli doći do Krista.

Sam blagdan Svijećnice proslavile smo u zajedništvu s drugim redovnicama i redovnicima u Splitskoj katedrali. Najprije smo se okupili u crkvi sv. Dominika odakle smo se uputili u svečanoj procesiji prema katedrali. Ovaj ophod s upaljenim svijećama označava naš hod u vjeri prema konačnom svjetlu koji će nam se očitovati u nebeskoj slavi. Misno slavlje je predvodio pastoralni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Nediljko Ante Ančić, a pjevanje je predvodio zbor redovnica i bogoslova pod ravnanjem s. Mirte Škopljanac-Maćina.

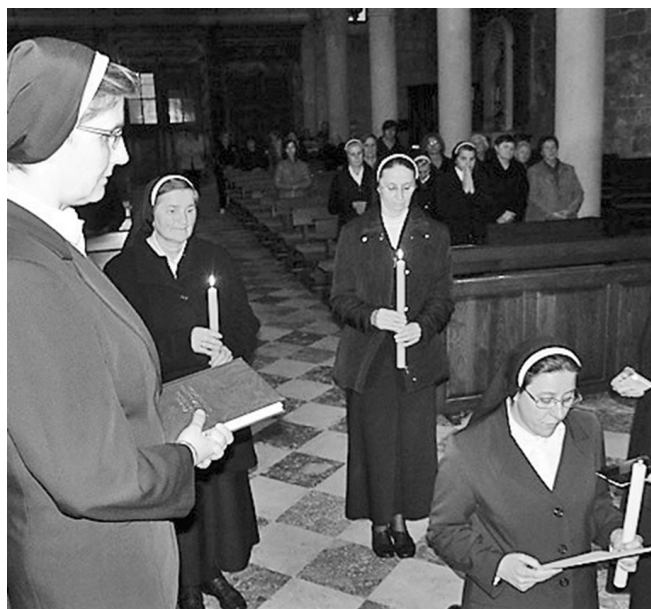
Mons. Ančić je podsjetio da je prije 20 godina papa Ivan Pavao II. odlučio u svojoj tadašnjoj poruci da se na blagdan Prikazanja Gospodinova u cijeloj Crkvi slavi i Dan posvećenog života. *To će pomoći Crkvi da još više upozna vrijednost svjedočanstva muškarca i žena koji su odlučili da trajno i vjerno izbliza slijede Isusa Krista u evanđeoskim savjetima. Taj je dan i prilika da osobe posvećenog života obnove svoja redovnička obećanja i ožive svoje predanje Gospodinu,* navodi između ostalog Papa. Mons. Ančić je istaknuo kako osobe koje se posve Bogu posvećuju, nisu samo neki dodatak Crkvi Božjoj, nego snažna mistična dimenzija u poslanju Crkve. Oni čine srce i središte toga poslanja jer otkrivaju i prikazuju bit

svakog kršćanskog poziva: sebe posve staviti na raspolaganje Bogu, slijediti Isusa Krista u svojim životnim prilikama, slušati ga, vršiti njegove riječi, graditi svoj život na snazi njegove milost. Nadahnuti ovim riječima i radosni zbog zajedništva na euharistijskom slavlju zaista smo mogli iskusiti obistinjenje Isusovih riječi: *gdje su dvojica ili trojica u moje ime sabrana, i ja sam sa njima.*

Sa željom da ove Kristove riječi donose obilat rod u svakodnevnicu redovničkog života, radosne zbog dara poziva i ispunjene duhom zajedništva ponijele smo upaljene svjetiljke naših duša svojim zajednicama.

s. Marija Matanović

Obnova redovničkih zavjeta u Pagu

U četvrtak 23. ožujka s. Dragica Karlić obnovila je svoje redovničke zavjete za vrijeme večernjeg euharistijskog slavlja koje je u zornoj crkvi u Pagu predvodio župnik don Gašpar Dodić uz koncelebraciju župnog vikara don Zbigniewa Korcza. Zavjete je primila provincijalna predstojnica s. Andrea Nazlić, a nazočne su bile s. Anka Cvitković, kućna predstojnica u Pagu, te sestre iz Splita: s. Nada Dolić i s. Marija Petra Vučemilo, a iz Zadra s. Rozarija Župić, s. Antonija Jurić, s. Miranda Škopljanac Mačina i s. Mirjana Puljiz.

Tako je i vjernička zajednica u Pagu bila svjedokom obnove redovničkih zavjeta jedne sestre franjevke u svojoj župnoj crkvi Uznesenja Marijina. Naime, školske sestre franjevke, koje su prve došle u Pag 1964. godine, rado se spominju slavlja obnove svojih redovničkih zavjeta, ali u crkvi sv. Margarite uz benediktinski samostan paških koludrica.

Na temelju liturgijskih čitanja toga dana don Gašpar je u kratkoj homiliji podcrtao tri odrednice kojih se s. Dragica a i svi mi cijeloga života trebamo sjećati i po njima svoj život usmjeravati: saveza Boga sa svojim narodom koji je trajan i vjeran, trajnosti Božje riječi i poziva kojim svako jutro započinjemo molitvu Časoslova *Dođite, kličimo Gospodinu, uzvikujmo Hridi, Spasitelju svome* (Ps 95), te Isusova poziva na trajno obraćenje i hrabrost u borbi za Božje kraljevstvo. Pozvao je sve nazočne na neprestanu molitvu za ustrajnost i život u prijateljstvu s Bogom.

Bogu, darovatelju ustrajnosti upućena je usrdna molitva da s. Dragici *udijeli pomoć svoje milosti, da put njegove ljubavi, kojim radosna krenu, ustrajnom ljubavlju dovrši* (usp. Obred obnove zavjeta).

Nakon slavlja u crkvi sestre i svećenici nastavili su druženje za obiteljskim stolom u sestrinskoj kući kao izraz zajedništva i potpore s. Dragici na putu redovničkog predanja i pripreme za polaganje doživotnih zavjeta.

s. M. Petra Vučemilo

Proslava Dana posvećenog života u Dubrovniku

Dana 28. siječnja održan je susret Bogu posvećenih osoba različitih redovničkih zajednica koje djeluju na području Dubrovačke biskupije a program je bio osmišljen u ozračju 800. obljetnice utemeljenja dominikanskoga Reda propovjednika. Na susretu su nazočile i sestre iz Sigurate.

Pozdravnu riječ uputio je pročelnik Vijeća za posvećeni život fra Stanko Dodig i naglasio važnost osobnog susreta s Gospodinom. U tom duhu i u zajedništvu s biskupom Matom Uzinićem i generalnim vikarom don Petrom Palićem izmolili smo molitvu Trećega časa.

Biskup Mate nam je u svome obraćanju posvijestio zadaću poslanja u vremenu u kojemu živimo i zaželio milost ustrajnosti u otkrivanju milosrdne ljubavi Očeve.

Istaknuvši važnost življenja i svjedočenja evanđelja, pozvao nas je da budemo kvasac koji se ne vidi, sol zemlje i svjetlo svijeta. Svi krajevi zemlje i narodi potrebni su evanđeoske poruke i svjedočanske snage vjere. U tom duhu čestitao nam je dan posvećenog života i pozvao nas da budemo zauzeti tražitelj Boga i njegovi vjerni svjedoci.

S. Blaženka Rudić, dominikanka, prigodno je predstavila zbirku pjesama *Povratak iskonu* te u svom pjesničkom izričaju istaknula i oživotvorila radost postojanja i poslanja, kao žene i kao redovnice. Za nju je povratak iskonu povratak sebi, a uporište nalazi u Bogu koji ju je pozvao u dominikanski red i poslao u svijet.

Drugi dio dana obilježilo je svečano euharistijsko slavlje koje je u dubrovačkoj

katedrali predvodio biskup mons. Mate Uzinić u koncelebraciji s okupljenim svećenicima. U prigodnoj propovijedi govorio je o vraćanju Iskonu, o govoru i odgovoru vjere kroz povijest spasenja od Abrahama, Izaka i Jakova, preko sudaca, proroka, osoba iz crkvene povijesti, osnivača redovničkih zajednica pa sve do današnjega vremena. Svatko je od njih, od nas na svoj način odgovorio na Božji poziv. Svi ovi velikani duha kroz povijest spasenja uprisutnjivali su Boga u njegovom veličanstvu i misteriju, a čovjeka u svojoj njegovoj istinitosti, u strahu i plemenitosti, u opiranjima i prihvaćanjima. Svi su oni napuštali sigurnost ovozemaljske

domovine i hrabro se zaputili u budućnost, prema nebeskoj domovini.

Potaknuo nas je biskup da ne sumnjamo u Gospodina koji nas je pozvao jer On je vjeran svojim obećanjima; da se prepustimo vodstvu njegovog Duha inače ćemo ostati u „staroj domovini“. Na kraju je rekao da pred redovnice i redovnike stavlja zadaću da „balzam milosrđa“ preko njih dopre do svih vjernika kao i onih koji su udaljeni od vjere.

Ovaj lijepi, suncem obasjan dan posvećenog života, dan molitve i duhovne obnove, završio je u radosnom ozračju zajedništva redovnica i redovnika.

s. Marislava Samardžić

Utjecaj duhovno-moralnih vrijednosti na zdravlje

Prigodom dana bolesnika, u organizaciji Vijeća za apostolat - Sekcije za medicinsku i socijalnu službu, 4. veljače 2017. u samostanskoj zajednici na Lovretu upriličeno je predavanje na temu Spoznaje o utjecaju duhovno-moralnih vrijednosti na zdravlje kao poticaj za intenzivniji duhovni život koje je održao fra Bože Vuleta.

Na početku predavanja fra Bože je ukazao na rezultate istraživanja Svjetske zdravstvene organizacija (WHO) iz 1998. godine, koji govore da 70% somatskih bolesti uzrok ima u duši, dok je 30% uzrokovano virusima, bakterijama, slabljenjem imuniteta ili su genetski uzrokovane. U sve očitijoj povezanosti između stupnja autentične duhovnosti te psihičkih i tjelesnih oboljenja i ozdravljenja, fra Bože je u svom izlaganju pozornost usmjerio na važnost intenzivnijeg duhovnog života te je pred nas stavio svojevrsan ispit savjesti vezan za suvremenu problematiku življenja vlastite vjere. Među deset tzv. glavnih hrvanja u vjeri u naše doba, na prvom mjestu naveo je *hrvanje s ateizmom naše savjesti*. Potrebno je uložiti napor u posvješćivanju Božje prisutnosti izvan striktno crkvenih

prostora i religioznog čina. Umjesto starog razgraničenja između vjernika i nevjernika, svi smo pozvani napustiti samodostatnost i postati tražitelji. *Hrvanje u podijeljenim zajednicama* poziva nas na mirotvorstvo, a *hrvanje s ideologijama* da se nepristrano zauzimamo za ono što je istinski dobro. Četvrto, *hrvanje s vlastitom seksualnošću*, smjera oblikovanju zdrave seksualnosti; *hrvanje za cjelovitošću i molitvom* poziv je na otklanjanje očiju od digitalnih ekrana i na otkrivanje stvarnih ljepota dubina povlačenjem u osamu, dok se *hrvanje sa zmajem vlastite grandioznosti* odnosi na zdravo ophođenje s prihvaćenošću i odbacivanjem, priznanjem i podcjenjivanjem. Također, za zdravi duhovni život bitno je *opirati se motivacijama koje dolaze od paranoičnog*

straha, uzdajući se u Kristove riječi: “Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, ali duše ne mogu ubiti. Bojte se više onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu” (Mt 10,28). *Hrvanje s moralnom osamljenošću* unutar religijske, kulturalne, političke i moralne dijaspore, fra Bože je usporedio s Abrahamovim putem u nepoznato, objasnivši da je to mukotrpno iščekivanje srodne duše s kojom ćemo se zbližiti i koja će boraviti s nama unutar našega moralnoga središta. *Hrvanje da povežemo vjeru i pravednost* poziva nas da institucionalno povežemo evanđelje s ulicom, tj. da ostanemo na strani siromaha. *Hrvanje za zajednicu i Crkvu* poziva nas da unutar kulture pretjeranog individualizma nađemo zdravu granicu između individualnosti i zajednice, duhovnosti i ekleziologije.

Pitanja koja su uslijedila nakon izlaganja ukazala su na potrebu daljnjeg promišljanja o svakoj navedenoj točki kako bismo u cjelovitost svoje osobnosti sve više zračili zdravim i pozitivnim životnim stavom, koji neupitno liječi mnoge naše ranjene odnose i odražava se na čitavo naše biće.

Vlatka Katkić, *postulantkinja*

Parlaonica na temu Franjinih Opomena

U subotu 21. siječnja u samostanu Školskih sestara franjevačka na Lovretu upriličena je duhovna obnova za studente koju je osmislila i predvodila s. Lidija Bernardica Matijević. Zamišljena je kao parlaonica u kojoj je sudjelovalo nas pet studenata, a proučavali smo *Opomene* sv. Franje. Svatko je izabrao jednu od pročitanih *Opomena* i prepričao je ostalima. Nakon toga smo krenuli u raspravu i međusobno postavljanje pitanja u odnosu na ono što smo pročitali i čuli.

Kroz ovakav vid druženja i proučavanja uvelike smo uvidjeli kako se Franjine *Opomene*, napisane prije više od 800 godina, itekako mogu primijeniti i na sadašnje vrijeme. Razlog tomu je vrlo jednostavan: sv. Franjo je u *Opomenama* pisao i o problemima u međuljudskim odnosima. A „ljudi k'o ljudi”, uvijek ostaju samo ljudi. Bez obzira na vrijeme koje je prošlo

od pisanja njegovih *Opomena*, i danas su jednako aktualne jer se ne razlikujemo mnogo od njegovih suvremenika.

Nakon zaključene rasprave nastavili smo ugodno druženje i na kraju obnovu zaključili molitvom Večernje u zajedništvu sa sestrama Lovretske zajednice.

Josip Čaljkušić

Velika je to njiva

Na poziv fra Marinka Vukmana, po drugi put sam vodila duhovnu obnovu u Njemačkoj, u hrvatskoj katoličkoj župi Main-Taunus-Hochtaunus. Takav oblik rada zahtijeva veliku odgovornost i meni, kao ženi i redovnici, daje iskustvo koje obogaćuje moj rad i život.

Ovu sam obnovu doživjela vrlo osobno. Moj je otac – kao i brojni članovi naših obitelji, svoj radni vijek proveo u Njemačkoj – u zemlji u koju sam bila pozvana govoriti o *križu*. Svaka pomisao na Njemačku u meni pobudi jake emocije, te pomislim na daljinu, križ i samoću, poštovanje i ljubav. Sve me to još od djetinje dobi obuzima. Daljina i samoća moga oca u tuđini, odrastanje moje i mojih sestara u domovini – veliki križ. Poštovanje i ljubav prema toj dragoj i „uređenoj“ zemlji, koja je riječima moga oca „meni dala kruh i sve što imam“, kao da je postala utisnuti „genetski kod“ naše cijele obitelji. A sve što je njemačko, zapravo je slovalo kao najbolje i najvrijednije!

Što govoriti o *križu* ljudima čiju težinu svakodnevno osjećaju i nose na svojim ramenima. Nastojala sam im otvoriti kršćansku perspektivu križa. Tako je tema petodnevnog susreta, *Pred otajstvom križa*, imala za cilj ukazati kako je u križu utkan čitav naš život, i ukoliko bježimo od njega postaje nam još teži i nesnošljiviji. Za svakoga je sadržajno bilo ponešto, počevši od malenih, krizmanika, frame, roditelja pa do onih starijih (popularno 50 plus). Na moju radost, rado su sudjelovali. Mogla

sam susresti one koji su tu već „pustili korijenje“, kao i one koji su tek pridošlice. Na njima sam zapazila i tugu i sreću, jer se istinski trude dati djeci pečat naše drage Hrvatske, i ne žele iščupati sjećanje i nadu u povratak. Mnogi dovode djecu u hrvatski centar, jer žele da nauče hrvatski jezik, slušaju Radosnu vijest na materinskom jeziku i ne zaborave tko su. I, to je križ!

Kroz susrete s različitim sudbinama nametnula mi se misao: *Velika je to njiva!* To je polje rada koje traži zauzetost i srce svih koji djeluju u inozemnoj pastvi. A ja sam im nastojala pomoći da kroz molitvu promišljaju Kristov put preko Kalvarije do uskrsnuća, kako bi svoju svakodnevnicu, svoju Kalvariju, osnažili vjerom u Njegovo uskrsnuće. Tu su od pomoći bila i čitanja te nedjelje koja su nam na put stavila Abrahama, uzora vjere, koji se na riječ Božju zaputio u nepoznato, baš poput ovih ljudi koji su me slušali ili sa mnom razgovarali.

Zaključujem sa svojim ocem koji je kao i mnogi drugi očevi živio daleko, daleko od svoje Domovine i obitelji i mukotrpno zarađivao za kruh nasušni. On je svoj križ uzeo i otišao u svijet, da bi moj bio lakši. To je bila jedina mogućnost za njega i našu obitelj. Osigurao nam je egzistenciju, ali to je sa sobom donijelo i teški križ – odvojenost, samoću, borbu... To je križ, ali i život! Meni preostaje samo jedno: moliti za sve njih!

s. Marta Škorić

Duhovno osvježenje

Pod geslom *Pred otajstvom križa* održana je od 9. do 13. ožujka 2017. u župi Main-Taunus/Hochtaunus u Kelkheimu korizmena duhovna obnova koju je predvodila s. Marta Škorić. Tom prigodom susrela se s više skupina vjernika, različitih uzrasta i načina povezanosti sa životom župe.

U susretu s krizmanicima s. Marta je mladima, na njima razumljiv i zanimljiv način, govorila o pomirenju s Bogom, s bližnjima i sa samima sobom. Približila im je život sv. Franje i sv. Klare s naglaskom na njihovu zagledanost u Krista te je poticala mlade na razmišljanje i djelovanje po uzoru na asiške svece, posebno u vidu prihvaćanja vlastitog križa.

Središnje misno slavlje u sklopu obnove predslavio je župnik fra Marinko Vukman u crkvi sv. Donizija u Kelkheimu, dok je u prigodnoj propovijedi s. Marta dotaknula temu migracije, koja se na osobiti način doticala nazočnih vjernika, i s njom vezane neizvjesnosti. Naglasila je kako vjera i pouzdanje u Boga i na tom putu sve mijenjaju: uputimo li se s njim, sve dobiva drugačiji predznak jer Bog na razne načine planira put spasenja za cijelo čovječanstvo. Osvrnula se i na evanđelje o Preobraženju, želeći nam osvijestiti kakav Bog uistinu jest i koliko je kod svakog od nas moguća preobrazba u bolje i ispunjenije osobe. Usmjeravajući nas prema Bogu u kojemu je život i jedina potrebna sigurnost, istaknula je važnost nenavezivanja na ovozemaljsko, jer svako naše nastojanje oko „osiguravanja“ ne rađa Božjim mirom. Istinska sigurnost je u Bogu.

Na kraju svečanog misnog slavlja fra Marinko je zahvalio s. Marti na nadahnutim izlaganjima tijekom duhovne obnove, što su vjernici potvrdili gromkim pljeskom.

Zadnji dan duhovne obnove bio je susret sa skupinom 50+ pod geslom *Opraštajući liječiš sebe i druge* na kojemu je s. Marta govorila o zahtjevnosti procesa opraštanja.

Bila je ovo uistinu duhovna obnova na kojoj su se kroz riječi, molitvu, razmišljanja, razgovor i pjesmu duhovno osvježila i ljubavlju ispunila naša srca, naše obitelji, naši međuljudski odnosi i cijela župna zajednica.

Kristina Kovačević

Izazovi odgoja

U srijedu 15. ožujka u našem dječjem vrtiću Jordanovac, podružnica u Kaštel Lukšiću, organiziran je susret za roditelje. Na temu Izazovi odgoja animirala ga je s. Natanaela Radinović.

Prije izlaganja, voditeljica podružnice *Pčelica*, s. Kruna Plazonić zaželjela je svima dobrodošlicu te istaknula kako je nama, dječjem vrtiću kao ustanovi i našem

redovničkom poslanju na srcu cjelovit i kvalitetan odgoj djece. Boljem ostvarenju toga cilja doprinosi produbljivanje suradnje s roditeljima djece kao i pružanje

pomoći istima u vidu življenja odgovornog roditeljstva. U tom kontekstu s. Kruna je pozvala roditelje djece da i sami budu slobodni predložiti teme koje im se čine potrebne, zanimljive i korisne kao pomoć za rad i „rast“ sa djecom.

Izlaganje je s. Natanaela započela molitvom i kratkim tumačenjem svetopisamskog odlomka iz poslanice Efežanima 5, 25-6,4, a osobito redka upućenoga supružnicima: „Muževi, ljubite svoje žene kao što je Krist ljubio Crkvu te sebe predao za nju da je posveti ... tako treba da i muževi ljube svoje žene, kao tijela svoja“. Poslanični tekst o obiteljskom ćudoređu svojevrni je novozavjetni klasik koji govori o poželjnom i idealnom odnosu između muža i žene. Podsjetila je kako je ovo Godina očinstva, kojem je uzor i zaštitnik sv. Josip čiji blagdan uskoro slavimo. Sv. Josipa se časti kao pravedna muža koji je svoj legitimitet stekao uz Isusa i Mariju, uz svetu Obitelj. U Pismu ne nalazimo ni jednu riječ koju je Josip izgovorio a i o njemu nema puno za pročitati, ali kroz spomen Josipovih djela snažno progovara njegova odgovornost i veličina i to kroz tri uloge: zaručnika, muža i oca.

U pogledu izazova odgoja s. Natanaela je govorila o važnosti bračnih odnosa o kojima ovisi i uspješnost roditeljstva, o ulozi žene

u braku i roditeljstvu te njezinoj važnosti u izgradnji odnosa između oca i djece. Služeći se Pavlovom slikom Crkve kao organizma/tijela ukazala je na međusobnu povezanost članova obitelji. Na izgradnju i odgoj djeteta bitno utječe zajedništvo, supružničko i obiteljsko. Vrijeme zajedničkih trenutaka u obitelji dragocjena je škola zajedništva. Roditelje je usporedila s Mojsijem koji je, uza sve svoje nedostatke, vodio narod. Svjestan te činjenice kao i odgovornosti uspio je, oslonjen na Božju pomoć. „Vi ste narod u malome, korijen budućih generacija i nećete moći živjeti svoj poziv bez Božje pomoći. Ali ne zaobilazite ni jedni druge - upućeni ste jedni na druge u odgoju: žena na muža, muž na ženu, što je prvo i najvažnije, a zatim i na širi krug obitelji s obje strane“.

Kao što ni Mojsiju nije sve išlo bez muke tako, pripomenula je s. Natanaela, ne ide ni u obiteljima bez poteškoća i potrebno je, osobito u kriznim trenucima tražiti od Boga pomoć, kao ono Mojsije kad je uzdignutim rukama pomagao narodu da pobjeđuje protivnike. Istaknula je kako su roditelji poput Mojsija zagovornici djece kod Boga, ali da to nije dovoljno jer ih trebaju povezati s Bogom. Osvrnula se i na pitanje autoriteta u obitelji te ukazala na specifičnosti autoriteta svakog supružnika pri čemu je ipak posebnu važnost dala očevu autoritetu u obitelji.

U lepezi vrednota za koje dijete treba odgojiti izdvojila je zrelost i samostalnost, potkrjepljujući to biblijskim tekstom o gubljenju i nalasku dvanaestogodišnjeg Isusa u hramu.

Najbolji odgojni primjer roditelji daju uzajamnom ljubavlju i poštovanjem jer će

taj put i djeca slijediti. Sve ako se i dogodi da se u traženju svoga puta djeca izgube velika je vjerojatnost da će ih roditelji naći tamo gdje su ih i ostavili, u vrijednostima kojima su ih učili jer djeca će se vratiti svojim korijenima.

s. Lucija Bilokapić

JEKA IZ AFRIKE

Poznavanje sebe i otkrivanje svoje osobnosti

Nas šest sestara s privremenim zavjetima okupilo se od 14. do 17. siječnja u Luhwinji na četverodnevnom seminaru s temom *Poznavanje sebe i otkrivanje svoje osobnosti*. Voditelj seminara, otac Gregoir iz kongregacije Misionara Afrike, u vidu otkrivanja naše osobnosti, predstavio nam je psihološki pristup s testom po metodi MBTI.

Test je usmjeren na četiri glavna područja naše osobnosti: izvor energije, način opažanja i viđenja stvarnosti, kriteriji i način donošenja odluka te način organiziranja vremena i prostora. Jasnim objašnjenima s konkretnim primjerima te osobnim radom na testu, polako smo otkrивale dijelove svoje osobnosti. Zanimljiv je bio ovaj rad na upoznavanju i otkrivanju same sebe. Svatko u sebi ima naučeni način reagiranja i organiziranja posla, ali isto tako za uspješan zajednički život i život u zrelosti općenito, svatko treba jačati i drugi manje izraženi dio sebe. Život u zajednici s našom različitosti najbolje nas uči tome.

Nadamo se da će nam ojačana samospoznaja pomoći u našem zdravom življenju međusobnih odnosa, jer upravo veliki dio problema u zajedničkom životu proizlazi iz nedovoljnog poznavanja sebe i drugog u njegovoj različitosti.

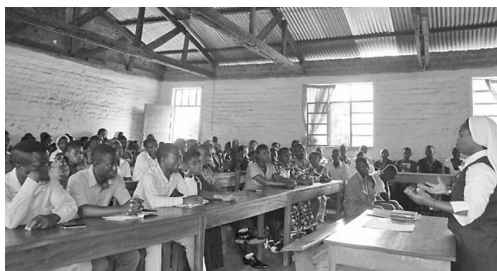

s. Séraphine Fazila

Utjecaj medija na odgoj mladih

U sklopu pastoralna mladih s. Espérance Casinga i s. Samuela Šimunović upriličile su u nedjelju 22. siječnja ove godine susret s mladima u župi Kalehe. Ova se župa nalazi na samoj periferiji naše Nadbiskupije. Za vrijeme dviju misa sestre su pozdravile vjernike, a u poslijepodnevnom satima imale su susret s mladima. Na susretu je prisustvovalo stotinjak mladića i djevojaka, što nam pokazuje da su mladi dobro animirani za susret kao i njihovu želju da čuju nekog izvan svoje župe.

Tijekom dvosatnog susreta s. Esperance je mladima predstavila našu ovogodišnju temu za pastoral mladih: *Utjecaj medija na odgoj mladih*. Tema je zbog svoje aktualnosti i važnosti zainteresirala mlade i potakla njihova razmišljanja u vidu kritičkog prosuđivanja i korištenja svih medija, a posebno telefona i televizije.

Susret je završio molbom mladih za ponovnim sličnim susretom i nastavkom rada na odgoju mladih. Naš posjet župi Kalehe bio je znak bliskosti i ohrabrenja mladima kao i svećenicima i sestrama koji djeluju u ovoj dalekoj i siromašnoj župi.

s. Samuela Šimunović

Djeca misionari

Biskupijski Caritas u Bukavuu već nekoliko godina u mjesecu listopadu, posvećenom misijskom apostolatu u katoličkim školama, organizira akciju *Djeca misionari* kojoj je namjera potaknuti i naučiti djecu da pomažu siromašnjima od sebe. Svaki učenik doprinosi sukladno svojim mogućnostima, a prikuplja se školski pribor, odjeća i sl.

Caritas, kao glavni inicijator ovog događanja, odabire nekoliko najsiromašnijih župa i škola u biskupiji te učenicima dodjeljuje prikupljenu pomoć. Ove godine, zajedno s djelatnicima Caritasa i s. Mirabilis i nas tri juniorke sudjelovale smo u raspodjeli prikupljenih sredstava trima najsiromašnijim i najudaljenijim župama naše biskupije: Mulamba, Kalonge i Ninda.

Najiscrpniji dio puta vodio nas je do župe Kalonge. Kišovito vrijeme, cesta blatnjava i puna rupa otežavala je vožnju, tako da nismo bile pošteđene ni guranja vozila. Ipak, nitko od nas nije odustao od postavljenog cilja, niti su otežane okolnosti utjecale na našu želju i volju da obradujemo i obdarimo one kojima smo se uputili. Nakon šest sati putovanja stigle smo na odredište te učenicima dviju župnih škola (ukupno njih 392) podijeli prikupljenu pomoć. Njihova je radost bila neizreciva! Naš dolazak doživjeli su kao nešto posebno jer smo za njih bili *prijatelji iz grada* koji ih nisu zaboravili. S posebnom radošću susretali su redovnice koje ne djeluju u njihovoj župi.

Iskustvo ovakvog apostolata jako nas se dojmilo. Molile smo toga dana za potrebnu milost koja će nam kroz ovakvo služenje pomoći svjedočiti Božju ljubav i prisutnost u svijetu. Sigurne smo da su i učenici i župljani shvatili da nas je upravo ta ljubav dovela k njima. Ostaje nam vjerovati da gesta učinjena iz ljubavi potiče na ljubav i rađa ljubav u drugima.

s. Elisabeth i s. Antoinette, *juniorke*

Uz godišnjicu i proglašenje Slugom Božjim nadbiskupa Munzihirwa

Koraćao je kao što koraćaju pravedni, svi oni koji imaju što reći svijetu: uzdignuta čela i bistra pogleda, uvijek budan i pozoran na ono što se događa.

On, Christophe Munzihirwa – *Kristonosac*.

U svom sedmom desetljeću bio je naš Natpastir: u govoru jasan, u pisanoj riječi pronicljiv. Obraćao se zapravo svim velikanima ovog svijeta, onima koji „okreću i prevrću“ i o kojima ponekad zaista ovisi kako će se svijet okretati.

Nasuprot istini koja oslobađa, o kojoj Gospodin govori, stoji istina koja boli, koja se ne smije izgovoriti, kazati, prokazati, a njegov je glas upravo tom istinom „probadao“, presjecao brda, dok su uši moćnika ostale zatvorene.

On je govorio: „Rat kojeg naziremo, to je vaš izum, to je nepravedni, osvajački rat, tu će ginuti nevini i sirotinja, to će trajati godinama. Ako želite, možete ga zaustaviti. I, zaustavite, zaustavite rat, u ime Gospodnje!!!“

Međutim, oni ga nisu htjeli čuti. Njihove uspravane savjesti vidjele su samo ono što su htjele vidjeti: pljačku prirodnih dobara.

Tužnog dana, 29. listopada 1996., ubili su ga. Ubili su onoga koji je uznemiravao svojim životom, pogledom, pisanjem. Uznemiravao je istinom koju je svjedočio i za koju je znao da jedina oslobađa.

Naravno, misli su da će se, ubivši pastira, stado raspršiti, nestati. Zauvijek nestati...

Ležao je na putu, pored tisuća ubijenih tog mučnog dana. Preko tri tisuće ubijenih u gradu...

Pokazalo se da mrtav još više smeta jer nije zaboravljen. Spomen na njega godinama oživljuje narod u molitvi i tšini.

Svake godine datum ubojstva obilježava procesija mira, kolone naroda a vrijeme pamti obične dane molitve, tišine, nade i iščekivanja. Pamti ih već dvadeset godina. Narod još uvijek pati. Nesigurnost i nadalje rađa nemirom. Mnoštvo gine zbog onih koji ne žele čuti ni poruku evanđelja, ni poruku ubijenog Nadbiskupa.

Je li dovoljna utjeha da je krv nevinih sjeme novih kršćana? Da zrno koje padne u zemlju rađa obilnim plodom? Je li dovoljno osvjedočiti se istinom izgovorenom prije dva desetljeća iz usta Christopha Munzihirwa?

On je znao prepoznati *kairos* vremena u kojemu je živo, crpeći snagu u Onome kojemu se do kraja posvetio.

Crkva ga je proglasila *Slugom Božjim* a nama će zauvijek biti dio neba koji je koračao ovom zemljom.

Preostaje nam crpsti snagu na njegovu primjeru, očuvati istinu i ne posustati čineći dobro vjerujući da imamo zagovornika na nebu.

s. Mirabilis Višić

PRONICATI DUBLJE

Može li Isus biti beskućnik?

Isus kuca na vrata. Ta vrata su čovječje srce.

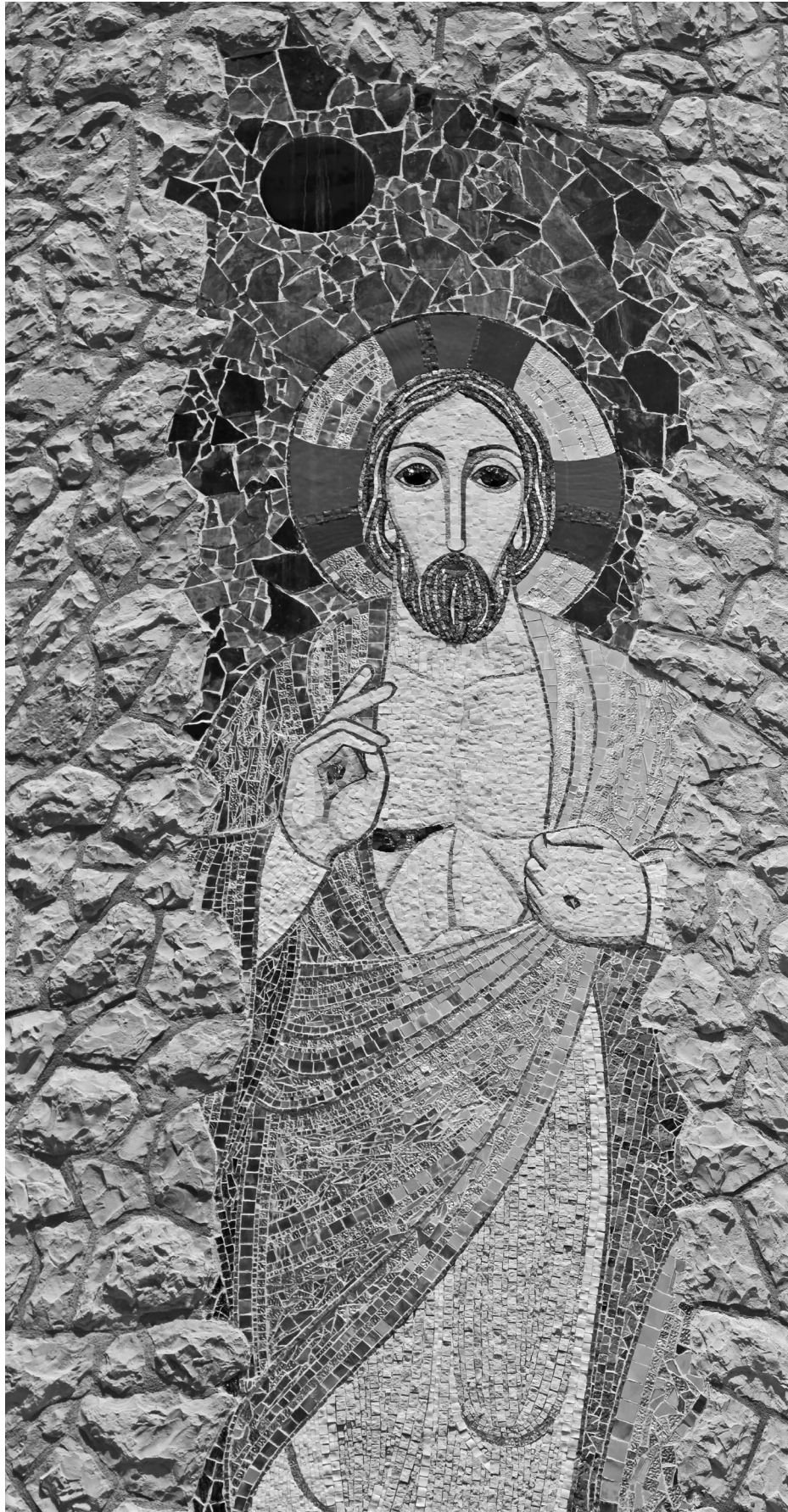
Promatram ljude oko sebe i samu sebe preispitujem i provjeravam gdje sam...? Da, gdje sam dok lagano, korak po korak, pristupam k stolu Gospodnjem? K stolu i najsvetijoj Gozbi koja će ikada postojati na svijetu! Gdje sam sa svojim mislima?

A tu najsvetiju Gozbu, primanje živog Boga pod prilikama kruha i vina, slavimo svakog dana u našoj samostanskoj kapeli, u crkvama i samostanima našega grada i diljem svijeta. Gdje sam i gdje smo sa svojim mislima u tom veličanstvenom susretu – neznatnog čovjeka i neizmerno velikog Boga, Boga ljubavi?! Želimo li biti svjesni koga to primamo u svoj 'dom'? Otvaram li vrata svog srca svom Spasitelju? Predajem li mu s dobrodošlicom ključeve svog srca? Sve ključeve prostorija koje su u mom srcu: ključeve osjećaja, svoje ljubavi? Ključeve opraštanja i prihvaćanja bližnjeg, ključeve svoje volje za izbjegavanje i odreknuće svakog grijeha pa i onog najmanjeg svjesnog grijeha? Predajem li svom Spasitelju cijelo svoje biće: duh, dušu i tijelo? Zovem li Isusa u pomoć za ostvarenje volje Očeve da moj život bude Njegova slava za spas duša?!

Ako tako ne činim, nego onako po navici ili po dužnosti primam svoga Spasitelja u sv. Pričesti, tada, moja braćo i sestre, puštam da Isus bude *beskućnik*! Sjetimo se tko je u sv. Hostiji i k nama dolazi! To je živi, trojstveni i jedini Bog! A čovjek je samo *jedna nula plus grijeh*, kako napisao sv. Terezija iz Avile. Ako u svoje srce puštamo idole, tada činimo da Isus bude *beskućnik*! I ne samo to, nego Ga žestoko ranjavamo! Isusa ranjavamo koji nas je svojim rođenjem, mukom i smrću na križu otkupio od vremenitog i vječnog ropstva!

Evo stojim pred vratima i kucam...

s. Ljubomira Kustura

USKRSNE ČESTITKE

Vjera u uskrslog Gospodina daje nam novi životni osjećaj, posvema drugačiji život. Naš život poprima novu putanju koja vodi prema istinskom Životu. (Franz Kamphaus)

Neka nam ovaj Uskrs bude u znaku nepokolebljive vjere u Uskrslog koji preobražava naš život i okreće nas prema onima koji su potrebni naše ljubavi i praštanja.

Sretan Uskrs svima, žele sestre iz Frankfurta!

* * *

Isus Krist je uskrsnuo! Ljubav je pobijedila mržnju, život je pobijedio smrt, svjetlo je razbilo tamu! (Papa Franjo)

Neka vas milost ovoga dana prati cijeli život i donese vam vječnu ljubav, radost i mir. Sretan i blagoslovljen Uskrs žele vam

kandidatkinje Anđela i Katarina sa s. Lidijom

* * *

Uskrsli Gospodin neka nas obasja svojim svjetlom i obdari svojim mirom i radošću kako bismo i mi mogle širiti Njegovu svjetlost i radost i Njegov mir ljudima koje susrećemo.

Svim sestrama i čitateljima naših odjeka sretan Uskrs

žele sestre iz Knina

* * *

*Uskrsnuh i sada sam s tobom,
na mene si ruku svoju stavio.
Čudesna je briga tvoja za me.
(Vazam, ulazna pjesma)*

Svim čitateljima *Odjeka* blagoslovljen Uskrs, ispunjen radošću neba što su nam po daru Kristova otkupljenja zapisana imena na nebesima!

Vlatka Katkić, postulantkinja sa s. Karolinom

*Nije li gorjelo srce u nama dok nam je putem govorio,
dok nam je otkrivao Pisma? (Lk 24,31-32)*

U divno uskrsno jutro podijelimo radost sa svim svojim sestrama, prijateljima i dobročiniteljima naše zajednice lomeći svoje srce i dajući ga, kako bismo u darovanom srcu doista ugledale uskrsloga Otkupitelja te i mi jedna drugoj i svima s kojima lomimo kruh života mogle reći: Gle, kako gori srce u nama dok dijelimo kruh s vama! Dopustimo da tim žarom i svojom slavnom pobjedom nad paklom i smrću, Isus ispuni naša srca!

Neka nam je svima milošću ispunjen i blagoslovljen Uskrs!

Vaše sestre s Lovreta

Ako ustima ispovijedamo da je Isus Gospodin i srcem vjerujemo da ga je Bog uskrisio od mrtvih, bit ćemo spašeni! (usp. Rim 10,9)

Budimo osobe koje žive *nepokolebljivu vjeru nade* znajući da smo otkupljene!

Sretan i blagoslovljen Uskrs žele

sestre iz Paga

Neka nas uskrsli Krist obdari svojom milošću da ga možemo slaviti u radosti i tu radost prenositi drugima.

Sretan Uskrs i uskrsne blagdane žele

sestre iz Trpnja

Ta on ni svojega Sina nije poštedio, nego ga je za sve nas predao! Kako nam onda s njime neće sve darovati? (Rim 8,32)

U želji da otvorena srca i djelatne vjere primamo ono što nam je u Sinu darovano, vama sestre i čitateljima Odjeka neka je sretan Uskrs.

Sestre iz Sinja

Ovo je dan što ga učini Gospodin:

Kličimo i radujemo se njemu!

(Ps 118,24)

Drage sestre, želimo i vama i nama da svaki dan svoga života kličemo i radujemo se u Gospodinu koji je za nas na križ pribijen i čijom smo smrću otkupljene.

Neka nam je sretan i blagoslovljen Uskrs!

Vaše sestre iz samostana *Majke Božje Lurdske*,
Vrbanićeva, Zagreb

Aleluja, Aleluja, Aleluja!

Krist je raskinuo okove smrti i kao pobjednik od mrtvih ustao, a Marijin korak po povratku s groba nije bio trom i težak.

Ona potrča prenijeti radosnu vijest ostalim učenicima.

Potrčimo i mi kao radosne svjedokinje i navjestiteljice te uskrsne poruke koja je kadra i danas mijenjati staro u novo, odvaljivati kamenje s grobova našeg srca i ispunjati njihovu prazninu.

Ovim mislima svim našim sestrama diljem lijepe naše Domovine i izvan nje, našim prijateljima i dobročiniteljima kao i svim čitateljima *Odjeka* sretan i blagoslovljen Uskrs

žele sestre iz *Sigurate*, Dubrovnik

Neka nas Uskrsli približi otajstvu svoje neizmjerne ljubavi: misteriju onoga što je za nas podnio. Pashalni misterij neka nas uvijek nanovo podsjeti da smo ljubljani i otkupljeni.

Sretan Uskrs žele sestre s *Jordanovca*

Tvoju smrt Gospodine naviještamo, tvoje uskrsnuće slavimo, tvoj slavni dolazak iščekujemo.

S novom nadom u život, umrismo grijehu, uskrsnimo Uskrsnomu!
Neka svjetlo uskrslog jutra prati naše dane. Sretan Uskrs sestrama i čitateljima *Odjeka*

žele sestre iz *Glonna*

Isus uskrsnu naša Nada, smrt nestade Život vlada!

Mir i radost Krista pobjednika zla i smrti neka zavlada našim srcima.

Radosni *Aleluja* neka prožme naš život na putu prema vječnosti.

Sretan Uskrs žele

sestre iz Imotskog

Drage sestre!

Uskrsli Krist neka nas ispuni radošću!

Njegova pobjeda nad smrću neka nam u životu svijetli!

U Njegovoj blizini našli životnu sigurnost!

Neka Kristovo uskrsnuće obasja naš život svojom svjetlošću, radošću i mirom!

Svima želimo sretan i blagoslovljen Uskrs!

Vaše sestre sa Ksavera!

Uskrsnu Krist, nada naša!

Radujmo se u Gospodinu, aleluja!

Sretan Uskrs žele sestre iz
sv. Mihovila, Zadar

NAŠI POKOJNICI

S. M. Hijacinta Marija Vucić

Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist. (Gal 2,20)

Dana 4. siječnja 2017. godine u Splitu na Lovretu u 77. godini života i 58. redovništva usnula je naša sestra Hijacinta.

Sprovodni obredi bili su u četvrtak 5. siječnja na groblju Lovrinac.

Oproštajni govor

U osvit dana 4. siječnja, naša draga s. Hijacinta Vucić, završila je svoju jobovsku bitku u 77. godini života i 58. redovništva te se preselila u Vječnost pjevati i svirati svom Gospodinu.

S. Hijacinta, krsnim imenom Marija, rođena je u Čitluku (Drniš) 6. rujna 1940. godine, od oca Ante i majke Mande rođ. Škarica, kao treće od sedmero djece. Obitelj je bila brojna jer su živjeli sa stricem i njegovom djecom koja su rano ostala bez majke. Djed je bio vrsni klesar te obitelj nije materijalno oskudijevala. Mala je Marija u rodnom mjestu završila pučku školu. Skladna obitelj, istinska vjera i pobožnost, nosile su obitelj u svim situacijama. Već kao djevojčica Marija je rado pjevala u crkvenom zboru i pokazivala nadarenost za glazbu.

U kandidaturu je primljena 14. studenoga 1956. godine u Splitu. Tri godine kandidature provela je na Lovretu pomažući gdje je trebalo. Kao kandidatkinja – Marica, kako su je zvale – ostala je u sjećanju tadašnjih kolegica kandidatkinja kao vrijedna i samozatajna. Sve je kod nje djelovalo nekako usklađeno: izvanjski izgled, ugodan glas i dar pjevanja po čemu je i usmjerena na svoje buduće glazbeno zanimanje; marljiva u obavljanju fizičkih poslova u što je bilo uključeno i upravljanje zapregom konja u 'karu' po splitskim ulicama. Stoga je i dobila redovničko ime *sestra Hijacinta*

po mladoj preminuloj s. Hijacinti naše Provincije.

Postulaturu počinje u Splitu 7. ožujka 1959. godine, a na blagdan Male Gospe iste godine započela je kanonsku godinu novicijata. Prve redovničke zavjete položila je 9. rujna 1960., a doživotne 9. rujna 1965. godine u Splitu.

Nakon novicijata ostaje još dvije godine u Splitu na Lovretu gdje uz obavljanje raznih kućanskih poslova uči svirati. Godine 1962. odlazi u Trpanj gdje vodi crkveno pjevanje i ima brigu za župsku crkvu. Nakon toga od 1965. do 1972. godine vodi liturgijsko pjevanje u crkvi Sv. Frane na Obali u Splitu, a potom u Svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske od 1972. do 1976. godine.

Godine 1976. odlazi u Zagreb na studij te na Institutu za crkvenu glazbu završava orguljaško-katehetski smjer. Nakon završenog studija godinu dana djeluje u župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Klisu. Zatim 1981. godine preuzima službu orguljašice i voditeljice liturgijskog pjevanja u samostanskoj crkvi Male braće u Dubrovniku. U zajednici sestara kod Male braće od 1985. do 1991. godine vrši i službu kućne predstojnice. Kad je podružnica sestara kod Male braće zatvorena 1991. godine, s. Hijacinta iz naše kuće *Od Sigurate* nastavlja djelovati u crkvi Male braće. Već tada načeto zdravlja, operirana je nekoliko puta zbog maligne bolesti. Zbog pogoršanja zdravstvenog stanja i potrebe češće liječničke pomoći, godine 1994. premještena je u Zagreb u sestrinski samostan na Jordanovcu. Iako teško bolesna, nekoliko godina sa

zadovoljstvom je vodila zbor sestara u samostanu. Dok je god mogla hodati odlazila bi na kor samostanske kapele i svirala orgulje, kako je sama znala reći – *za svoju dušu*. Godine 2009., sasvim prikovana za bolesničku postelju, premještena je u Split na bolesnički kat provincijalne kuće.

S. Hijacinta je voljela pjevanje, sviranje, rad s djecom i mladima. Bila je vedra duha. Znala je tješiti one kojima je utjeha bila potrebna, od članova vlastite obitelji do svih onih koji su joj se obraćali. Često je posjećivala rodno mjesto i bila inicijator obiteljskih druženja.

Svoju je patnju strpljivo nosila. Rijetka bolest prikovala je s. Hijacintu za postelju, a dugi niz godina nije se više mogla ni potužiti. Nije progovarala ni riječi niti se mogla pomaknuti. Kada bi je sestre posjećivale samo je svojim velikim očima davala znak da nas čuje i razumije. A kada bi joj u prigodama pjevale, njezina se glazbena duša ispunjala radošću.

U tako teškom fizičkom stanju, sestrama koje su je negovale, nije bilo lako prepoznati njezine potrebe, ali vedri duh je i tada zračio toplinom i zahvalnošću za svaku blagotvornu gestu.

Draga s. Hijacinta, otišla si svom Ocu u ovo božićno vrijeme, dan poslije spomendana Presvetog Imena Isusova koje si tako često zazivala. Vjerujemo da te to Sveto Ime kroz tešku životnu patnju pročistilo i pridružilo zborovima anđeoskim.

Pokoj vječni, daruj joj Gospodine.

s. Andrea Nazlić,
provincijalna predstojnica

S. M. Anđelka Milica Čovo

U Gospodnjem ću domu prebivati kroz dane mnoge. Ps 23,6

Okrijepljena svetim sakramentima, u Splitu je dana 11. siječnja 2017. godine, u 86. godini života i 62. redovništva blago u Gospodinu usnula naša sestra Anđelka i dovršila svoje zemaljsko poslanje.

Sprovodni obredi bili su u petak 13. siječnja u Splitu na groblju Lovrinac.

Oproštajni govor

Dana 11. siječnja u jutarnjim satima, kad su sestre dolazile na bolesnički kat posjetiti bolesnice, naša draga s. Anđelka Čovo okružena njihovom prisutnošću i molitvom, tiho i gotovo nečujno preselila se u vječnost. U 86. godini života i 62. redovništva završila je svoj ovozemaljski hod i, vjerujemo, našla svoj smiraj u Gospodinu.

S. Anđelka, krsnim imenom Milica, rođena je 17. listopada 1931. godine u Karakašici kraj Sinja, od oca Duje i majke Anđe koji su na svijet dali desetero djece. Kako je Milica bila najstarija, rano je sazrela jer je morala pomagati roditeljima u svim poslovima, posebno majci u podizanju mlađe braće i sestara.

U obitelji se uglavnom živjelo dobro, radilo se i uzdržavalo od plodova zemlje. Ipak valja spomenuti da je i ta obitelj kao i sve imućnije obitelji u selu dolaskom komunističkoga sustava podnosila teret otimanja dobara u raznim oblicima. Još gore: jedne noći im je i kuća zapaljena.

Molitva, rad i nacionalna svijest bili su temelj na kojemu se sve gradilo i ostvarivalo. Majka je bila posebno pobožna, kronicu gotovo da nije ispuštala iz ruke, što je nastojala prenijeti i na svoju djecu. U večernjim satima u toj obitelji – kao i istodobno iz ostalih obitelji u selu – zajednička večernja molitva odjekivala je i skladnim pjevanjem. Plod molitve zasigurno je i redovničko zvanje s. Anđelke, a kasnije i mlađe joj sestre, s. Vinke.

Milica je primljena u kandidaturu Školskih sestara franjevnika u Splitu 20. kolovoza 1952. godine, sa završenom pučkom školom. Nakon samo dva dana boravka na Lovretu, poslana je u franjevački samostan

u Makarsku gdje je ostala godinu i po dana. Postulaturu započinje 14. siječnja 1954., a kanonsku godinu novicijata iste godine 8. rujna u Splitu. Redovničke zavjete položila je na svetkovinu sv. Franje u Splitu – prve privremene zavjete 1955., a doživotne 1958. godine.

Nakon prvih redovničkih zavjeta s. Anđelka je poslana u samostan franjevaca konventualaca na Sv. Duhu u Zagrebu, gdje ostaje pet godina. Potom je 1960. godine premještena u franjevački samostan Majke Božje Lurdske u Zagrebu. Godine 1962. poslana je u Dubrovnik u sestrički samostan Siguratu. Poslije Dubrovnika slijedili su premještaji po godinu dana, najprije u Nadbiskupsko sjemenište u Zadru te potom u franjevački samostan na Poljudu u Splitu. U svim navedenim podružnicama s brojnim osobljem, imala je brigu za pranje i uređivanje rublja što u ono vrijeme, kad se sve pralo ručno, nije bilo nimalo lako.

Godine 1966. s. Anđelka je premještena na Lovret te započela radom u Domu za starije i nemoćne osobe. Dom je, naime, pet godina ranije bio sagrađen u oduzetom dijelu našeg samostanskoga vrta; uz ostale djelatnike civile bile su zaposlene sestre naše redovničke zajednice i sestre Družbe Maloga Isusa. Tijekom sedam godina s. Anđelka je obavljala njegu bolesnika. Raditi u to vrijeme u Domu nije bilo lako zbog nedostatka pomagala te nedovoljnog broja radnog osoblja.

S. Anđelka je već tada osjećala posebnu nemoć, te je 1973. godine premještena u franjevački samostan Gospe od Zdravlja u Splitu, gdje ostaje samo godinu i po dana. Nažalost, bolest je bivala sve izraženija te s. Anđelka već 1974. godine dolazi na bolesnički kat provincijalne kuće gdje ostaje do svoga prelaska u vječnost.

Više od četrdeset godina s. Anđelka se ustrajno i hrabro hrvala sa svojom

bolešću, trudeći se svim silama nadvladati nemoć i kretati se uz pomoć pomagala. Svakodnevna višekratna relacija njezina kretanja bila je od bolesničke sobe do kora samostanske kapele. Trudila se dokle god je mogla skrbiti sama o sebi. Bila je sretna kada ne bi morala druge opterećivati svojim potrebama.

S. Anđelka je bila tiha, samozatajna i skromna. Ali, istodobno, ona je i zdravo prosuđivala vrijednost svakog posla i zanimanja, fizičkoga i umnoga i zamjeravala neobjektivno vrednovanje svakoga posla, o komu god da se radilo.

Naporan fizički rad i teška bolest nikada s. Anđelku nisu sprječavali da sate provodi u molitvi pred Presvetim. U molitvi je crpila snagu pa bi uz redovitu zajedničku molitvu, s koje nikada nije izostajala, sama sate provodila u molitvi. Mnoge sestre su joj se preporučivale u molitvu što bi ona rado prihvaćala. Kada više nije mogla hodati, redovito je u svojoj bolesničkoj postelji molila, čitala i slušala vjerski program preko radija. Izrađivala je ručne radove, što joj je ujedno bila svakodnevna terapija, a bila je sretna što bi mnoge svojim uradcima mogla razveseliti.

S. Anđelka je bila privržena blaženome Alojziju Stepincu i često mu se utjecala za zagovor. U svakoj mogućoj prigodi preporučivala se sestrama da se za nju pomole na Stepinčevu grobu.

Draga s. Anđelka, tvoji sitni i strpljivi koraci završili su svoj ovozemaljski hod. Nadamo se i vjerujemo da si se pridružila nebrojenoj četi blaženih. Počivaj u miru do ponovnog susreta u vječnosti.

Pokoj vječni daruj joj Gospodine!

s. Andrea Nazlić,
provincijalna predstojnica

S. M. Viktorija Anđa Drmić

Gospodin je pastir moj. Ps 23,1

Dana 12. veljače 2017. godine u Splitu u 73. godini života i 54. redovništva neočekivano nas je napustila naša draga s. Viktorija.

Sprovodni obredi bili su u utorak 14. veljače na splitskom groblju Lovrinac.

Oproštajni govor

S. Viktorija, krsnim imenom Anđa, rođena je 11. lipnja 1944. godine u Dobrićima kod Tomislavgrada od oca Grge i majke Ive. U obitelji je bilo jedanaestero djece od kojih je troje umrlo u ranoj dječjoj dobi. Majka je umrla mlada te su Anđa i starija joj sestra Mara brinule o mlađoj braći i sestrama. Iste godine kada je umrla majka, Anđa se odlučila poći u samostan. Otac je to teško prihvaćao jer mu je mnogo značila u brizi oko mlađe djece.

Anđa je u kandidaturu primljena 19. rujna 1960. godine, sa završenom pučkom školom. Poslana je u Zagreb u franjevački samostan Majke Božje Lurdske gdje je sestrama pomagala u kućanskim poslovima. U postulaturu je primljena 7. ožujka 1963. godine u Splitu, a na blagdan Male Gospe iste godine započela je kanonsku godinu novicijata. Prve redovničke zavjete položila je 28. prosinca 1964., a doživotne 13. kolovoza 1969. godine u Splitu.

Nakon položenih privremenih zavjeta (1964.), s izrazitim smislom za šivanje, s. Viktorija je poslana u franjevački

samostan na Poljudu gdje radi kao švelja i uređuje rublje. Nakon nepune godine dana premještena je u samostan franjevaca konventualaca na Obali, a samo godinu poslije u franjevački samostan na Dobrome obavljajući istu dužnost. Od 1970. do 1973. godine u našoj kući u Imotskom šiva ne samo za sestre nego i za civile. Iz Imotskoga odlazi u franjevački samostan u Sinj gdje ostaje godinu dana.

Sljedeće godine njezinog apostolata obilježene su novim djelatnostima. Godine 1974. u Frankfurtu sestre započinju radom u dječjem vrtiću te je i s. Viktoriji

povjeren rad s djecom. Nakon dvije godine, 1976. vraća se u Domovinu, u našu kuću u Dubrovnik gdje šiva i izrađuje ručne radove, od čega su sestre tada živjele. U Dubrovniku je završila i srednju krojačku školu. A kasnije je izvanredno pohađala Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove u Zagrebu. Godine 1980. ponovno je poslana u Njemačku, u Neunkirchen, gdje su sestre vodile salezijanski zavod *Antoniuskolleg* u kojem su imale široko polje rada, od domaćinskih poslova do službe bolničarke. U tom je zavodu s. Viktorija godinu dana obavljala njegu bolesnika i bila kućna predstojnica, što je podrazumijevalo i nadgledavanje rada svega osoblja a ne samo brigu za sestre. Nakon toga odlazi u Hrvatsku katoličku misiju u Baden-Baden gdje djeluje kao pastoralna suradnica od 1982. do 1987. godine, kada se ponovno vraća u Domovinu. U Kaštel Lukšiću radi u dječjem vrtiću, a ujedno vrši i službu kućne predstojnice. Po isteku šestogodišnjeg mandata 1993. godine, premještena je u samostan franjevac konventualaca i djeluje kao sakristanka u crkvi Sv. Frane na Obali.

Nakon izgradnje novoga samostana u Zagrebu i otvaranja dječjeg vrtića *Jordanovac* 1994. godine, s. Viktorija radi u dječjem vrtiću do ostvarenja mirovine 2004. godine. I nakon toga, iako u mirovini, niz godina rado pomaže sestrama u dječjem vrtiću, sve do odlaska na Lovret 2013. godine. Iako bez stručne pedagoške izobrazbe, s. Viktorija je znala i voljela raditi s djecom, a i djeca su voljela *tetu Viki*, kako su je od milja zvali.

Posljednje godine svoga života provela je u provincijalnoj kući u Splitu kamo je došla, iako već narušenoga zdravlja, da bude bliže svome teško bolesnom bratu Bošku a potom i bolesnoj sestri Mari, o kojima je vodila brigu sve do njihove smrti. Zadnjih dana s. Viktorija je sestrama uvjerljivo govorila da će i ona brzo umrijeti. Vjerujemo da je spremna otišla svome nebeskom Ocu i ušla u radost djece Božje. Počivala u miru Božjem!

s. Andrea Nazlić,
provincijalna predstojnica

Sestre naše Družbe

- S. M. Kristina Bajc**, živjela 86 godina, u Družbi 66 godina, preminula 25. prosinca 2016., Trst
- S. M. Pacífica Díaz**, živjela 83 godine, u Družbi 58 godina, preminula 31. prosinca 2016., San Lorenzo, Santa Fe
- S. M. Hijacinta Vucić**, živjela 76 godina, u Družbi 57 godina, preminula, 4. siječnja 2017., Split
- S. M. Pankracija Prgomet**, živjela 69 godina, u Družbi 49 godina, preminula, 10. siječnja 2017., Gornja Tramošnica
- S. M. Anđelka Čovo**, živjela 85 godina, u Družbi 62 godine, preminula 11. siječnja 2017., Split

S. M. Darinka Bajec, živjela 92 godine, u Družbi 72 godine,
preminula 18. siječnja 2017., Jesenice

S. M. Viktorija Drmić, živjela 72 godine, u Družbi 53 godine,
preminula, 12. veljače 2017., Split

S. M. Clement Korenic, živjela 89 godina, u Družbi 72 godine,
preminula, 10. ožujka 2017., Palos Heights, Illinois

Rodbina sestara

Ivan Čovo, brat s. Anđelke i s. Vinke, preminuo 25. prosinca 2016.

Mara Alduk, sestra s. Mirabilis Višić, preminula 26. prosinca 2016.

Stipo Pripušić, otac s. Ilijane, preminuo 2. siječnja 2017.

Perka Pripušić, majka s. Ilijane, preminula 8. siječnja 2017.

Lovro Vojković, otac s. Melanije, preminuo 18. siječnja 2017.

Anđa Topić, sestra s. Krescencije Domazet, preminula 30. ožujka 2017.

Zahvale

Drage sestre!

Od srca vam hvala za iskazanu pažnju i suosjećanje prigodom smrti mog brata Ivana kao i naše s. Anđelke koji su se u kratkom vremenskom razdoblju preselili u vječnost. Velika mi je utjeha što su jedno i drugo kroz život i posebno umiranje bili predani u Božje ruke. Meni je to snažan poticaj da i ja nastojim živjeti s velikim povjerenjem u Božju ljubav.

Na poseban se način želim zahvaliti našim sestrama koje su s. Anđelku njegovale i učinile sve što su mogle da joj ublaže tegobe. Neka im dobri Bog bude naplata.

Hvala za ispraćaj na posljednje zemaljsko počivalište. Preporučam ih u vaše molitve. Počivali u miru Božjem!

Zahvalna s. Vinka Čovo

Drage moje sestre!

Svima nama je teško kad ispraćamo naše najdraže, to je već stara istina, i nitko to ne niječe!

A kad smo daleko, onda to čine drugi, u ime Gospodnje i naše.

Hvala svima koji ste ispratili moju dragu sestru Maru dobročinstvima, posjetama, koracima, pjevanjem na misi i svakim dobrim djelom.

Mi smo ju pratile molitvom i nastavljamo to raditi, svakodnevno!

Neka Gospod, gospodar života, naplati svima.

U ime moje obitelji

zahvalna s. Mirabilis Višić

Drage sestre!

Tek što smo proslavili Božić i s pozitivnim nadanjima i očekivanjima ušli u novu 2017. godinu, sestra smrt, kako ju je nazvao sv. Franjo, pohodila je 2. siječnja našu obitelj uzevši oca Stipu koji je tada bio u livanjskoj bolnici, a šest dana kasnije, na blagdan Isusova Krštenja, blago je u Gospodinu u obiteljskoj kući preminula i majka Perica. U zajedničkom suživotu poštivali su se i voljeli na ovom svijetu, a u Božjem naumu predodređeno je da im i prijelaz s ovoga svijeta u kuću Očevu bude zajednički. U braku su imali nas troje djece i od malena su nas odgajali u pravom kršćanskom duhu. Sin Marko opredijelio se za obiteljski poziv, a Bog je nas dvije sestre: Ljubu (s. Magdalenu) i mene pozvao da mu služimo kao redovnice. Živa vjera naših roditelja i njihova ljubav prema Crkvi a posebno prema duhovnim zvanjima, potaknula je i nas na ostvarenje u redovničkom pozivu, na čemu smo Bogu i svojim roditeljima zahvalne. Zajednička molitva u kući s nama djecom bila je svakodnevna, posebno molitva krunice. Blagdanima i nedjeljom odlazili su na sv. misu i aktivno sudjelovali u pobožnostima i događanjima u župi. Bili su tihi, samozatajni i puni vjere u Boga i njegovu providnost. Koliko su od svih bili cijenjeni potvrdilo se i na njihovom sprovodu. Unatoč nevremenu i hladnoći, na njihovo posljednje ovozemaljsko počivalište ispratili su ih brojni svećenici, redovnice, rodbina, prijatelji, susjedi i sumještani. Mnogi koji nisu mogli biti prisutni, pisanim putem su izrazili sućut. U ime obitelji zahvaljujem svima koji su nam tih dana bili blizu, a njih i nadalje preporučam u vaše molitve.

Vaša zahvalna s. Ilijana Pripušić

Svidjelo se Svemogućem Bogu pozvati našu s. Viktoriju, po našim mjerilima prerano, u Vječnost.

Njegova volja neka se vrši!

Ovim putem iskreno zahvaljujem na primljenim izrazima sućuti, svim sestrama i svima onima koji su je došli ispratiti na Vječni počinak.

Ujedno iskrena hvala na lijepom i svečanom ispraćaju Provincijalnoj upravi, kao i cijeloj Lovretskoj zajednici.

U ime braće i sestara,
zahvalna s. Matija Drmić

LIST DRUŽBE

Školske sestre franjevke Krista Kralja

Godina XXI. ožujak, 2017. Br. 1 (56)

Iz Generalne kuće

Posljednjih mjeseci prošle i u siječnju ove godine održani su Izvanredni provincijski kapituli na kojima su sudjelovale članice Vrhovne uprave kao i vrhovna ekonoma, svaka u provinciji kojoj pripada, osim s. Maryan Dosen koja je djelomično sudjelovala preko Skypea. Vrhovna predstojnica sudjelovala je također na Regionalnom kapitolu koji se slavio u generalnoj kući.

Vijest o ubojstvu s. Clare Agano Kahambu koje se dogodilo 29. studenoga 2016. godine u Bukavuu u DR Kongu, duboko nas je pogodila. Iskustvo boli ujedinilo nas je u molitvi i nadi da ćemo jednoga dana biti s njom u vječnosti. Vrhovna predstojnica s. Klara je otputovala odmah u Kongo kako bi bila blizu sestrama u trenutku tako velike kušnje i trpljenja. Sudjelovala je na sahrani u Luhwinji 6. prosinca i ostala nekoliko dana sa sestrama kako bi im pružila utjehu i podršku.

Na blagdan Prikazanja Gospodinova, kada je Crkva slavila XXI. Svjetski dan posvećenoga života, neke od nas sudjelovale su na euharistijskom slavlju kojemu je u Vatikanskoj bazilici predsjedao Papa Franjo. Tom prigodom Papa je istaknuo da smo mi, posvećene osobe, nasljednici nade koja nije razočarala naše utemeljitelje i da smo pozvani prihvatiti njihov san, nastaviti prorokovati danas i ponovno naći ono što je jednog dana zapalilo naše srce, kako bismo donijeli plodove dobrih djela koji će nas sačuvati od *iskušenja preživljavanja*. Po uzoru na Šimuna i Anu, koji su pronašli *svoju pjesmu nade* u susretu s Isusom, Papa Franjo nas je pozvao da stavimo Isusa na pravo mjesto, naime usred svoga naroda. Samo će nam to vratiti radost i nadu i spasiti nas od življenja u stavu preživljavanja.

Dana 3. veljače, sudjelovale smo u proslavi 125. obljetnice utemeljenja družbe Kćeri sv. Kamila. Relikvija srca sv. Kamila dočekan je tom prigodom s velikom radošću i ganućem u našoj župi Srca Isusova u Grottaferrati. Tijekom cijelog dana vjernici su mogli štovati dragocjenu relikviju i moliti zagovor sv. Kamila, mi smo posebno molile za bolesne sestre naše Družbe.

Tri sestre, s. Vida Tomažič, s. Danijela Brekalo i s. Samuela Klaić boravile su u Generalnoj kući te od 12. do 18. veljače o. g. zajedno s Vrhovnom upravom s puno predanosti radile na izradi radnog dokumenta za 15. Vrhovni kapitul. U jednom popodnevnom predahu od rada posjetile smo pokrajinu koja spada među najljepše u Italiji: Civita di Bagnoregio u provinciji Viterbo, a grad je poznat po nazivu *Grad koji umire*. U ovom mjestu se nalazi špilja u kojoj je, prema legendi, sveti Franjo ozdravio malog Ivana Fianza koji je kasnije postao sveti Bonaventura.

Na dan zemaljskog i nebeskog rođenja naše utemeljiteljice M. Margarite Pucher 6. ožujka slavile smo euharistijsko slavlje kojemu je predsjedao fra Gilberto Cavazos González, OFM, profesor na Papinskom sveučilištu Antonianum. U evanđeoskom odlomku dana odjekivale su Isusove riječi: *Što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste* (Mt 25,40). Slavitelj je u svojoj propovijedi istaknuo činjenicu da je naša Utemeljiteljica svojom

ljubavlju prema siromašnoj i napuštenoj djeci, o kojima se zajedno sa sestrama brinula, oživotvorila upravo ove Isusove riječi.

Pod vodstvom fra Gilberta također se tijekom ove korizme na sveučilištu Antonianum u Rimu održava niz predavanja na engleskom jeziku na temu *Franciscan Experience* (Franjevačka iskustva). U mjesecu ožujku o *Sveopćem bratstvu* izlagala je s. Maryann Dosen.

Neka nam Isusovo uskrsnuće podari snagu i rasvijetli put kako bismo s radošću i vedrinom provele uskrsno vrijeme. Sretan Uskrs!

s. Eva Arévalo Coronel

Iz Mariborske provincije

Od 11. do 13. studenog 2016. godine slavile smo u Repnjama Izvanredni provincijski kapitul. Obratile smo pozornost na aktualna pitanja vezana za provinciju, zajednice i apostolat. U dijalogu i molitvi, pokušale smo vidjeti kako ići naprijed. Izabrale smo s. Veroniku Verbič za zastupnicu na Vrhovnom kapitolu i predložile smo kandidatkinje za vrhovne savjetnice u sljedećem šestogodištu. Zahvalne smo za dar Kristove ljubavi (usp. 2 Kor 5,14) koja nas sve više umjerava na Njegov put otkupljenja i nasljedovanja kroz zajedništvo i suradnju među nama.

U godini 2016./2017. zadale smo si produbljanje osobne vjere kroz veću bliskost s Božjom riječju. U tu svrhu, 4. i 11. veljače u Mariboru i Repnjama održan je seminar pod nazivom *Poziv na zajedništvo* koji je vodio bibličar dr. Maksimiljan Matjaž. Sadržajan pristup i žar predavača oduševili su nas i potaknuli na neumorno i pomno razmatranje Riječi Božje koja je svakodnevna hrana našem osobnom i zajedničkom životu. Slušajući duhovna predavanja i razmjenjujući međusobno iskustva, shvatile smo da nas Isus *uznemiruje*; On nas poziva da izađemo iz samih sebe, ostajući u zajedništvu, kako bismo išle prema pravom evanđeoskom životu, jedinom koji nas čini zaista sretnima.

Mjesečne duhovne obnove predviđene za ovu pastoralnu godinu temelje se na Božjoj riječi. Za svaki mjesec provincijska predstojnica s. Terezija Tomazin priprema tekst s određenom temom i predlaže biblijske citate. Dan obnove provodimo u razmišljanju i osobnoj molitvi, a u nekim zajednicama dijelimo ono što nas je dotaknulo. Odgovara nam ovakav način održavanja obnove, zato što nas Božja riječ uvijek duboko dotiče.

Sestre se u svom radu zalažu na raznim područjima pastorala. Posebno bogato iskustvo u tjednu prije Božića imale su s. Ivanka Tadina i s. Polonca Majcenovič surađujući s braćom franjevcima u vodstvu duhovnih vježbi za slovenske bogoslove u Veržeju.

Sestra Tina Dajčer nedavno je pripremila dvije izložbe slika: u Mariboru u knjižnici Nova vas i u Ljubljani u župnoj crkvi Dravlje. Za prvu, tematski naslovljenu *Previsoki i dobri Gospodine* nadahnuće je crpila u Pjesmi stvorova svetog Franje, dok je u drugoj izložbi *Dar od Oca* predstavila ljepotu Božje ljubavi prema svakom ljudskom biću. Biblijska priča o Josipu Egipatskom, koji je prošao kroz mnoge kušnje i nadvladao ih, potvrđuje nam iskustvo prihvaćanja Božje ljubavi i suradnje s njom.

Konferencija redovničkih ustanova Slovenije 11. i 12. siječnja 2017. organizirala je seminar za redovničke poglavarice i poglavare. Predavačica je već drugu godinu zaredom bila s. Maria Campatelli iz centra Aletti iz Rima. Govorila je o novom životu zajednice i o izazovima vezanim za upravljanje. Seminaru je nazočio velik broj poglavara/ica, koji su sa zanimanjem pratili razmišljanja, popraćena konkretnim primjerima iz svakodnevnog života.

U našim zajednicama mnoge sestre su bolesne i nemoćne te ih, zajedno s onima koje brinu o njima, preporučujemo u vaše molitve.

Svim sestrama želimo milost svete korizme i sretan Uskrs.

s. Mira Rožanc

Iz Splitske provincije

U kraćem vremenskom razdoblju, sestrice smrt je u više navrata posjetila našu Provinciju i otvorila nebeska vrata mudrim djevicama, doista ih je pet, da uđu na svadbu Jaganjčevu.

Među svima nama, a i u cijeloj Družbi i u Crkvi, posebno je 29. studenoga 2016. odjeknula nemila smrt s. Clare Agano Kahambu koja je ubijena hladnim oružjem u jeku života dok je radila u uredu Centra za opismenjavanje djece i odraslih u Muhungu, siromašnoj četvrti grada Bukavu u DR Kongu. Apostolat opismenjavanja i spremanja za humani život brojnih svojih sunarodnjaka obavljala je s puno žara i samoprijedora, pa se pitamo: komu je to krhko stvorenje moglo smetati? Možda to nećemo nikada doznati, ali smo svjesne ozbiljne prijete katoličkim školama zato što mnogima otvaraju oči da uvide zlo i nepravde koje su prisutne u napaćenom kongoanskom narodu. Kako je odjeknula ta smrt među narodom, vidjelo se po veličanstvenom sprovodu, na koji je došla i s. Klara Šimunović, vrhovna predstojnica, da u teškim trenucima sestrama u Misiji bude potpora. Dan prije ukopa tijelo s. Clare bilo je izloženo u katedrali u Bukavuu u koju se mnoštvo vjernoga puka slijevalo na molitvu. Na dan ukopa 6. prosinca, katoličke škole u Bukavuu nisu radile, a nastavno osoblje i učenici došli su u katedralu na misu zadušnicu. S. Clara pokopana je u Luhwinji, a uzduž puta kojim je sprovod prolazio stajale su skupine učenika. Istoga dana i u provincijalnom središtu u Splitu slavljena je misa zadušnica na kojoj su se okupile brojne sestre, uz dva biskupa, više svećenika te puk Božji. Možemo reći – imamo svoju mučenicu, koja neka nas i svoj patnički narod u nebu zagovara.

Nažalost, i ovih dana primamo vijesti kako se u DR Kongu obeščašćuju katoličke crkve te živimo sa zebnjom što li se sve može dogoditi. Stoga, naše sestre i sav kongoanski narod toplo preporučujemo u molitve.

Unatoč svim protivštinama sestre u Misiji pune su apostolskog žara. A svaka etapa početnog odgoja je živa te se nadamo da će se stvoriti uvjeti i za nove pothvate. Sestre po župama organiziraju duhovne obnove i susrete s mladima, otvorenima čuti i primiti Božju riječ koja daje život i nadu.

S mladima se radi i u Domovini. Održane su brojne duhovne obnove za osmoškolce, srednjoškolce i studente. Sestre katehistkinje, a i odgojiteljice, potiču mlade na duhovne susrete a odgajnice da svjedoče o svom redovničkom pozivu.

Ove školske godine naša je Provincija bila domaćin međuprovincijskog susreta novakinja i postulantkinja triju provincija hrvatskoga govornog područja. Susret se odvijao u samostanu u Zadru od 11. do 13. studenoga 2016. godine. Bio je to tečaj uvođenja u meditaciju na temu *Kraljevstvo je Božje kao...* koji je predvodila s. Franka Bagarić iz Mostarske provincije. Ta tri dana samostan u Zadru se udvostručio brojem članica (11 novakinja, 9 postulantkinja i 3 odgojiteljice), ali ga je obilježila šutnja koja je urodila unutarnjim bogatstvom, sabranošću i vedrinom.

Dana 14. i 15. siječnja 2017. slavile smo Izvanredni provincijalni kapitul na kojem je, između ostaloga, predstavljen Provincijski plan *Poslane svijetu* koji će nam biti poticaj i putokaz u življenju i naviještanju Evanđelja u franjevačkom duhu za razdoblje od 2017. do 2022. godine. Također su izabrane zastupnice Provincije za Redoviti vrhovni kapitul.

Dan posvećenoga života sestre su slavile na razini mjesne Crkve. Dan uoči, u provincijalnom središtu u Splitu, s. Marina Fuštar i s. Marija Matanović obnovile su svoje redovničke zavjete na godinu dana. U Zagrebu je *Povjerenstvo za sredstva društvenog komuniciranja i izdavačku djelatnost* pri HKVRPP-a povodom Dana posvećenoga života organiziralo Konferenciju za tisak na kojoj je sudjelovala s. Rebeka Anić izlaganjem *Afirmacija žene u redovništvu*.

s. Karolina Bašić

Iz Tršćanske provincije

Budući da su provincijalna predstojnica s. Andreja Kete i s. Suzana Masten nedavno posjetile naše sestre u Egiptu, evo nekoliko informacija s obzirom na ove dvije podružnice.

U posjetu Egiptu danas lako se zapaze vrlo značajne promjene: izgradnja novih naselja, put između Aleksandrije i Kaira nije više obilježen pustinjom, tu su velika polja i voćnjaci. Ipak - unatoč naprednom sustavu proizvodnje - stanovništvo je pogođeno gospodarskom krizom. Jaz između bogatih i siromašnih se povećava. Veleprodajni trgovački centri međunarodne robe dovode do zatvaranja malih trgovina priprostih ljudi. Sve postaje skuplje, napose hrana. Osjeća se napetost i strah od terorističkih napada, vidna je prisutnost snaga reda u glavnim dijelovima grada. Međutim, naše sestre imaju posebno povjerenje u Božju pomoć i zaštitu te nastoje vedro vršiti svoj apostolat. Studentice u Kairu se osjećaju zaštićene prisutnošću sestara i marljivo studiraju. Tako se osjećaju i starije gospođe o kojima skrbe sestre u Aleksandriji, gdje je sve veća potražnja za smještajem. Za pravoslavne gospođe mjesečno dođe svećenik u kuću i slavi svetu liturgiju.

U Italiji, u Gorici i Trstu, u posljednje vrijeme organizira se socijalnu skrb za starije osobe u njihovim domovima. Zato je smanjen broj starijih gospođa o kojima brinemo u našim kućama. Ipak rad i skrb postali su sve zahtjevniji, jer su gospođe poodmakle životne dobi, iznad devedeset godina. One sa zahvalnošću prihvaćaju našu pomoć, njegu i utjehu. Mi u njima gledamo Božje trpeće lice.

Boravak djece nakon škole i briga o njima naše je poslanje od kada smo došle među Slovence preko granice. I ove godine ima mnogo djece u Gorici i Trstu. Dvorište i kuća odjekuju od njihove radosti. Stalno ih se potiče da žive pošteno kršćanski život. I tako dok se igraju, dogodi se i koji problem zbog njihove živosti, ali hvala Bogu, ove godine nije bilo nikakvog

incidenta. Često nam padnu na pamet odgojne metode Majke Margarite i osjećamo Božju ruku punu ljubavi koja štiti djecu i nas.

U župi Svetog Andrije i Svetog Ivana u Trstu, svećenici su nam povjerali pripremu djece za prvu pričest. Sretne smo što možemo vršiti ovaj uzvišeni apostolat.

Koliko nam je moguće, sudjelujemo u događajima duhovnog sadržaja koje organizira mjesna Crkva. U Zavodu Svete Obitelji u Gorici već nekoliko tjedana odvija se *radionica života i molitve*, u kojoj osim sestara, sudjeluju i civilne osobe.

Na kraju želimo vas izvijestiti o radu dragih pčela koje nam nagovješćuju buđenje proljeća. Nakon dugog zimskog odmora lete od cvijeta do cvijeta među granama naših voćki. Svojim zujanjem pozivaju nas da ne oklijevamo učiniti novi hrabri korak u našem redovničkom životu.

Srdačan uskrsni pozdrav od sestara provincije Svetog Petra i Pavla.

s. Gabrijela Koncilja

Iz Lemontske provincije

Ponekad smo mi u SAD-u vrlo svjesne svoje udaljenosti, jer nas od većine u našoj Družbi dijeli ocean, ali nas ne odvaja od dijeljenja tuge i radosti svih naših sestara.

Bile smo vrlo tužne zbog vijesti o nasilnoj smrti s. Clare Agano Kahambu u DR Kongu. Naša bol i molitve ujedinile su nas sa sestrama Splitske provincije u Kongu, te sa svim sestrama širom svijeta koje su molile za dragu s. Claru, mučenicu naših dana.

Pripremajući se za Redoviti vrhovni kapitul, živimo zajedništvo sa svim sestrama. Usredotočene na zajedničke teme, prosimo milost od Boga za sestre koje će donositi odluke o budućnosti naše Družbe.

Izvanredni provincijalni kapitul na kojem smo izabrale s. Jimene Alviani za zastupnicu koja će s provincijalnom predstojnicom s. Patriciom Kolenda sudjelovati na Vrhovnom kapitolu, slavile smo 7. siječnja.

U mjesecu prosincu su s. Patricia i s. Kathleen Vugrinovich jednu sobu našeg „Prostora baštine“ pretvorile u mjesto divljenja jaslicama. Ideja se rodila kada je s. Kathleen vidjela jaslice od ebanovine naših sestara iz Konga. U sebi je oživjela osjećaje koji su se javili promatrajući izložbu jaslica u Grecciu prigodom susreta provincijskih tajnica Družbe. Tako je odlučila ponoviti to iskustvo izlažući 32 jaslice različitih stilova iz različitih zemalja. Neki uzorci jaslica su došli iz drugih Provincija, tako da nas ta činjenica podsjeća na jedinstvo u Družbi.

Sretne smo što već dugi niz godina imamo sestre Družbe Majke Božje Karmelske iz Kerale u Indiji, koje rade kao medicinske sestre u našem samostanu Sv. Josipa. Sestre karmelićanke su blagoslov i dio naše zajednice u Lemontu gotovo petnaest godina. Uvijek su na raspolaganju za rad ako je druga bolničarka spriječena; pomažu nam i u domaćinskim poslovima u provincijalnoj kući u kojoj žive i dijele s nama zajednički život, molitvu i aktivnost. Svaki vikend provode sa svojim sestrama koje žive i rade u Chicagu. Dvije sestre koje su sada s nama, s. Christy i s. Christina, radile su sa s. Gabrijelom Tomas iz Bosansko-hrvatske provincije koja se brinula o našim sestrama u zajednici Sv. Josipa. Nedavno je s. Christina dobila radnu

dozvolu, tako će moći otići u Indiju u posjet svojoj obitelji i opet se vratiti u Sjedinjene Države. S. Christy još uvijek čeka odobrenje. Njihova je Družba kao i naša međunarodna. Sestre djeluju u različitim dijelovima svijeta i trude se ostati u kontaktu s drugima.

Kako bi poraslo jedinstvo Provincije, ove godine odlučile smo da sve sestre nedjelju duhovne obnove provode u Lemontu, što uključuje vrijeme molitve, klanjanje u tišini, slušanje predavanja, molitvu Večernje te mogućnost da svaka sestra napiše jednu misao koju je meditirala tijekom sabranosti. Prije izlaska iz kapele, listovi se saberu u kutiju koja se svaki mjesec nosi u drugu zajednicu, koja je određena da moli za Provinciju. Kao i uvijek, dan završava zajedničkim obrokom i druženjem u zajedništvu.

Dana 8. veljače, s. Zdenka Kozina, provincijalna predstojnica Mostarske provincije, zajedno sa s. Jozefinom Radić, s. Krešimirom Pandža i fra Jozom Grbešom, upraviteljem Kustodije Svete Obitelji došli su nam u Lemont u posjet. Zajedno smo molili Večernju a poslije je slijedila večera, tijekom koje su nam prenijeli pozdrave i vijesti o sestrama iz Mostara. Darovali su nam lijepu sliku Svete Obitelji i privjeske za ključeve koje su izradila djeca iz *Majčinog sela*, sirotišta u Međugorju. Osjećale smo se “jedno”, ne samo po zajedničkom znaku nego i dijeleći franjevačku ljubav i osjećaj da smo “kod kuće” jedni s drugima.

A 19. veljače proslavili smo 25. obljetnicu posvete naše obnovljene kapele u *Mount Assisi Convent*. Naš savjetnik za renoviranje, don Tom Paul slavio je svetu misu zajedno s fra Tony Dosen, bratom naše s. Maryann. Pridružili su nam se naši suradnici, bivše članice Provincije, majka s. Maryann i majka s. Lois te Phyllis Voosen, sestra od arhitekta. Prekrasna obnovljena kapela u kojoj slavimo liturgiju također je mjesto povlačenja za privatnu molitvu, mjesto molitve za Družbu te mjesto koje se u posljednjih 25 godina koristi za mnoge proslave naše Provincije.

Uz molitvu i apostolat, također sudjelujemo u aktivnostima koje nam omogućuju provesti vrijeme s prijateljima i prikupljati doprinose. Jedan od naših godišnjih događaja je *Golf On the Hill* (Golf na brdu) kada se prikupljaju sredstva za *Alvernia Manor* i za Provinciju. Za one koji sudjeluju radi se o zabavnom danu golfa i dobrom zajedničkom ručku. Prikupljena sredstva se koriste za financijsku podršku rada naše Provincije. Ranije je dugi niz godina s. Maryann za ovakvih susreta prikupljala sredstva svojim “Beat the Nun” (Beat redovnica), natjecanjem u točnosti kod igranja golfa. Sada s. Cindy Drozd animira ovu utrku dok je s. Maryann članica vrhovne uprave. Fotografije naših djelatnosti možete pogledati na www.golfonthehill.org i www.alverniamanor.org.

Dok nastavljamo svoj apostolat, u molitvi se sjećamo svih sestara Družbe i njihovog apostolata u raznim mjestima u kojima djeluju.

s. Kathleen Vugrinovich

Iz Mostarske provincije

Nakon što smo u radosnom sestrinskom i molitvenom zajedništvu proslavile svetkovinu Rođenja Gospodnjega i božićne blagdane, u petak, 30. prosinca, na liturgijski spomen Svete obitelji, proslavile smo naslovnika i zaštitnika naše Provincije. U provincijskom središtu u Mostaru (Franjevačka 88) pohodio nas je mjesni biskup mons. dr. Ratko Perić i predvodio euharistijsko slavlje te je okupljenim sestrama kućne zajednice i susjednih zajednica uz čestitku

uputio svoju pastirsku riječ. Na kraju euharistijskog slavlja sestrama se obratila provincijska predstojnica s. Zdenka Kozina čestitajući svetkovinu i izražavajući zahvalnost zbog međusobnog zajedništva kao i bogatstva u jedinstvu mjesne Crkve na čelu s njezinim Pastirom.

Istoga dana u crkvi sv. Mihovila Arkandela u župi Drinovci održan je božićni koncert na kojemu je, na poziv drinovačkog župnika fra Josipa Mioča, kao gost i svojevrsno iznenađenje koncerta, nastupio zbor naših sestara s privremenim zavjetima pod vodstvom s. Anđele Pervan.

U duhovnom centru „Biskup fra Paškal Buconjić“ u Potocima 13. i 14. siječnja 2017. slavljen je Izvanredni provincijski kapitul pod predsjedanjem provincijske predstojnice s. Zdenke Kozina. Otvarajući Kapitul s. Zdenka je, osvrćući se na izabranu temu Kapitula *U službi Kristova kraljevstva*, kazala: „Kroz prizmu tih riječi preispitat ćemo život i sagledati važna pitanja naše zajednice te donijeti plan prema kojemu ćemo usmjeravati svoja nastojanja u služenju Crkvi i svijetu u današnjim prilikama. *U službi Kristova kraljevstva* tema je kojom još jednom hoćemo osvijestiti da, unatoč brojnim izazovima, projekt svoga života i sestrinstva želimo usredotočiti na Kristovu osobu i svjedočenje Njegova Kraljevstva.“ Tijekom dvodnevna zasjedanja kapitula dorađen je i usvojen *Provincijski plan* za razdoblje 2017.-2022. godine i izabrane su zastupnice za Vrhovni kapitul 2017. (s. Vinka Bešlić, s. Lidija Glavaš i s. Danijela Brekalo).

Na poslijediplomskom studiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru naša s. Zorica Jurilj uspješno je obranila doktorsku disertaciju na temu *Poetika hrvatske usmene književnosti širokobriješkog kraja u kontekstu tradicijske kulture* i stekla stupanj doktora znanosti iz područja humanističkih znanosti.

Na blagdan Svijećnice, u katedrali Marije Majke Crkve u Mostaru proslavile smo po dvadeseti put *Dan Bogu posvećenih osoba* u zajedništvu sa stotinjak redovnica i petnaestak redovnika koji djeluju na području mjesne Crkve u Hercegovini, uključujući i redovnički pomladak. U iznenadnoj odsutnosti mjesnoga biskupa mons. dr. Ratka Perića euharistijsko slavlje predvodio je fra Miljenko Šteko, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije a biskupovu propovijed pročitao je generalni vikar don Željko Majić. Nakon euharistijskoga slavlja u katedralnoj je dvorani uslijedio bratsko-sestrinski agape i trenutci zajedništva svih Bogu posvećenih osoba hercegovačkih biskupija.

Provincijska predstojnica s. Zdenka Kozina od 4. do 16. veljače proboravila je u Chicagu i New Yorku, dvije podružnice na kojima djeluju naše sestre. Time je započela ovogodišnji službeni pohod sestrama Provincije. *U službi Kristova Kraljevstva* misao je vodilja osobnih razgovora kao i zajedničkih susreta sa sestrama na kojima će biti predstavljen *Provincijski plan* za razdoblje 2017.-2022. godine.

s. Magdalena Šarić

Iz Argentinsko-urugvajске provincije

Od 21. do 22. prosinca 2016. slavile smo Provincijalni kapitul i izbrale zastupnicu za Vrhovni kapitul, s. Isabelu Fernández, odgojiteljicu juniorki. Predložene su također i kandidatkinje za vrhovne savjetnice: s. Gregoria Susnik i s. Isabel Fernández. Kapitul se odvijao u tri dijela. Prvi dan bio je posvećen razmišljanju i molitvi na temu *Djeвица Marija*,

uzor za oponašanje i nasljedovanje. U svom razmišljanju o. Diego Maximino, pozvao nas je na kontemplaciju vrlina Djevice Marije, da bi se zapitale kako živimo te vrline u našem osobnom i zajedničkom životu i da stavimo pod plašt Gospe od Euharistije život naše provincije Sv. Josipa. Drugi dio bio je molitveni i izborni, tijekom kojeg su izabrane gore spomenute sestre. I na kraju, treći trenutak bio je posvećen dijalogu i razlučivanju naše prisutnosti i našeg apostolata na području gdje već djelujemo.

Dana 2. veljače s radošću smo slavile 50 godina redovničkog života s. Basilise Alvarenga, 60 s. Felicite Meaurio i s. Cecilie Delgado, te 70 godina s. Rafaele Quiñonez. Nažalost, zadnje tri nisu bile u mogućnosti nazočiti slavlju koje se održalo u provincijalnoj kući u San Lorenzu, zbog udaljenosti i lošeg zdravlja, ali su bile sjedinjene s nama u molitvi i ljubavi. Euharistijsko slavlje predvodio je naš župnik fra Gabriel, uz koncelebraciju drugih svećenika. Nazočili su i mnogi laici koji rade sa sestrama u našim školama. Nakon mise uslijedio je svečani ručak u školskoj dvorani. Doista smo doživjele bratsko ozračje radosti i suradnje u danima pripreme za slavlje. Slavimo Boga za te godine vjernosti naših dragih sestara, za njihovo svjedočanstvo posvećenog života Bogu u potpunosti.

Sestra Pabla Ortellado sudjelovala je od 4. do 6. veljače 2017. na omladinskom kampu karizmatičke obnove u Formosi, na kojoj se okupilo oko 500 mladih. Izlagala je na temu *Zaveo si me Gospodine*, svjedočila o povijesti svoga poziva i osobno razgovarala s djevojkama o njihovim problemima. To je bio snažan trenutak duhovnog sjedinjenja s Gospodinom. Cijela zajednica ju je podržala molitvom moleći Gospodara žetve da pošalje zvanja svojoj Crkvi.

Od ožujka s. Eduvigis Quinteros biti će odgovorna za *radionicu molitve i života* u Formosi, za zaposlenike obrazovne zajednice *Santa Isabel* i druge laike koji žele sudjelovati.

Nakon godišnjih odmora i duhovnih vježbi sestre su nastavile sa školskim aktivnostima. Nastavnici predano i s ljubavlju pripremaju svoje programe i učionice za nastavu kako bi u prvim danima ožujka dočekali učenike koji će ponovno ispuniti dvorane, hodnike i dvorište pitanjima, vikom i smijehom. Molimo Božji blagoslov za ovu školsku godinu, kako bi svi mogli rasti u znanju i duhu služenja.

s. María Angélica Medina

Iz Bosansko-hrvatske provincije

Želimo s vama podijeliti život u Provinciji. Uz sve redovito što čini našu svakodnevicu i naš zajednički život, izdvajamo:

- početak intenzivnije pripreme i proslave jubileja naše Provincije. 75. godina od njezina utemeljenja. U ovoj Jubilarnoj godini, za nas posebno važnoj, slavile smo 7. siječnja u Zagrebu, u samostanu Navještenja Gospodinova u Držićevoj, Provincijski izvanredni kapitul. Na istom, uz osvrt na život Provincije, izabrane su tri zastupnice za Redoviti vrhovni kapitul koji će se, kao što nam je svima poznato, slaviti također ove godine u Asizu.
- na Kapitolu s. Kata Karadža, provincijska predstojnica, najavila je događaje koji nam prethode: Zborovanje sestara te predstavljanje knjige prve pisane povijesti

provincije *Školske sestre franjevke Bosansko-hrvatske provincije*, autorice s. Željke Dramac (17. travnja).

- dovršenje izgradnje novog provincijskog sjedišta u Sarajevu i useljenje zajednice sestara s Bjelava 43 na Bjelave 85.
- svečana posveta kapele *Prečistog Srca Marijina* i blagoslov novog provincijskog sjedišta (29. travnja). S dubokom vjerom možemo reći da nam je Božja providnost darovala ovo novo provincijsko sjedište upravo o 75. obljetnici naše povijesti. Neizmjerne smo zahvalne dragom Bogu za ovaj dar koji smo primile po daru mnogih dobročinitelja.
- dovršenje obnove kuće na Rupnovcu u Fojnici i blagoslov kapele i kuće (2. kolovoza).

O svim ovim događajima nešto više ćemo pisati u sljedećem broju Lista Družbe.

Bog daje i Bog uzima! Tako i po životu i smrti naše s. Pankracije Prgomet koju je 10. siječnja Gospodin pozvao k sebi upravo u godinama njezinih obljetnica: u 70 godini života i 50 godini redovništva. U zahvalnosti za sve što je s. Pankracija bila nama kao i onima kojima je bila poslana, molimo da je Gospodin primi u svoje vječno kraljevstvo.

Događaji, susreti, slavlja i svakodnevnica užurbano će tražiti da hodimo kroz našu povijest. No neka nas ta užurbanost ne udalji od svakodnevnog promišljanja o vlastitom i zajedničkom putu – onom prijednom i ovom kojim mi hodimo. Na poseban način o tome promišljajmo u vremenu korizmenog hoda. Odvažimo se na jedan novi iskorak, iskorak kojim ćemo uskladiti svoj hod s onima koji su potrebni naše pratnje, pažnje, solidarnosti, odgovarajući tako na zahtjeve apostolata i vremena u kojem jesmo – vremena sadašnjosti..., (o)stavljajući iza sebe sve ono na što smo se dobrano navikle i privikle – na ugodnost života. U biblijskom tekstu, u kontekstu Saveza, stvari se postavljaju kao izbor. U iskoraku ili neiskoraku i pred nas, na razini svakodnevica, Gospodin stavlja izbor “Danas preda te stavljam: život i sreću, smrt i nesreću. Život, dakle, biraj, ljubeći Jahvu, Boga svoga, slušajući njegov glas, prijanjajući uz njega...” (Pnz 30,15.19a.20). S pouzdanjem da će nam Gospodin *pokazati stazu života, puninu radosti pred licem svojim*“(usp. Ps 16,11) želimo hoditi u nastavku *priče započete prije 75 godina!*

s. Ljubica Stjepanović

Iz Austrijske provincije

Od prelaska jeseni u zimu u našim zajednicama zbililo se mnogo toga. U Bleiburgu/Pliberku, osoblje i šticienci radosno su radili kako bi pripremili adventske vijence i božićne ukrase za prodaju na Adventskom sajmu. Uoči prve adventske nedjelje zajedno su sudjelovali na euharistijskom slavlju uz blagoslov vijenaca koje su ponijeli u svoje domove.

U provincijalnoj kući s. Andrea Starz, također se odlučila pripremiti slastice za sajam, čak 21 vrstu, oko 48 kg kolača. Sredstva koja su prikupljena na sajmu donirana su u dobrotvorne svrhe udruzi *Schatten und Licht* (Sjena i svjetlo) - za osobe s invaliditetom.

Došašće je zaista u sebi krije bogatstvo tradicijskih običaja: Mise zornice, svetog Nikolu, itd. Tradicionalni božićni susret imale smo ove godine u provincijalnoj kući u Klagenfurtu/Celovcu. Mr. Klaus Einspieler, biskupijski referent za Sveto pismo i liturgiju, izložio nam je temu *Isusova mladost* prema Lukinu evanđelju.

U popodnevnim satima nastavile smo s radom Izvanrednog provincijalnog kapitula na kojem je za zastupnicu za Vrhovni kapitul izabrana s. Veronika Supan.

Za Dan posvećenog života, biskup Klagenfurta, mons. Alojz Schwarz pozvao nas je na susret u Sankt Georgenam Längsee. U svom govoru potaknuo nas je na svjedočenje i nasljedovanje Krista s radošću i povjerenjem u Njega koji nas je pozvao. Unatoč opadanju broja sestara, starosti i bolesti, u budućnost gledamo spokojna i hrabra srca.

Tijekom zimskih praznika velik broj naših sestara sudjelovao je u godišnjim duhovnim vježbama u Šentpeteru koje je vodio fra Viktor Papež. Sretne, zadovoljne i duhovno osnažene vratile su se u svoje zajednice.

Svim sestrama želimo blagoslovljeno vrijeme korizme!

s. Andrea Starz

Iz Paragvajске provincije

Crkva u Paragvaju započela je Trijenale mladih u prosincu 2016. pod geslom: *Zagrliti Isusa Krista*, stavljajući mlade u pastoralni prioritet. Godine 2018. Trijenale će biti popraćen i rasvijetljen Redovnom biskupskom sinodom na temu *Mladi, vjera i razlučivanje zvanja*, koja će se održati u Rimu. U tom kontekstu, naša Provincija pridružila se pozivu Crkve te će tri godine posvetiti radu s mladima i za mlade na temu: *Vi ste prijatelji moji* (Iv 15,14). Nastavlja se s davanjem prednosti pastoralu zvanja organiziranjem susreta mladih u našim školama i župama gdje pastoralno djeluju naše sestre. Susreti se održavaju svakog trećeg vikenda u mjesecu. U tom kontekstu, od 15. do 21. siječnja, skupina sestara i kandidatkinja sudjelovale su u *Poslanju Franjevačke obitelji* u gradu d'Encarnacion; posjetile su pojedine obitelji, održale susrete s djecom, mladima i odraslima u župi sv. Franje Asiškog.

Ove godine je Provincijalna uprava odlučila primiti u naše zajednice djevojke koje su sudjelovale na susretima pastoralna zvanja i pokazale interes za redovnički život. Tako smo s velikom radošću primile pet djevojaka koje su raspodijeljene u tri zajednice: u kući *Svete Marije od Anđela* u Pedro Juan Caballero četiri su djevojke koji pohađaju srednju školu. Peta se nalazi u zajednici *Svetog Franje Asiškog* u Paraguari i pohađa treću godinu Fakulteta odgojnih znanosti.

Zajedno s tri kandidatkinje koje se nalaze u zajednici *Svete obitelji* u Lambaréu, imamo osam djevojaka koje su u procesu traženja Božje volje u svom životu. Na njihovu putu prati ih ekipa koju sačinjavaju s. Lucila Medina, s. Carolina Aranda i s. Evanilda Ramírez, koje svaki treći utorak u mjesecu zajedno pripremaju svoje aktivnosti. Njihov prvi susret održan je 21. veljače.

Zahvaljujemo Bogu za nova zvanja s kojima nas ispunja nadom i još više obvezuje svjedočiti da je vrijedno slijediti Krista.

Na Dan posvećenog života, s euharistijskim slavljem kojemu je predsjedao don José Arildo, dehonijanac, provincijalna predstojnica s. Lidia Molinas Salcedo proslavila je 25. obljetnicu redovničkog života. Na proslavi su sudjelovale gotovo sve sestre Provincije i obitelj s. Lidie. Nakon mise, u sestrinskom ozračju, uslijedio je zajednički ručak.

U našim obrazovnim ustanovama početkom veljače započela je nova školska godina 2017. Nekoliko dana prije početka nastave bilo je posvećeno duhovnoj izobrazbi nastavnika na temu *Važnost molitve u životu onoga koji slijedi Isusa Učitelja* koja je odabrana za trogodišnju pripremu slavlja 150. obljetnice naše Družbe uzimajući u obzir djelo M. Margarite Pucher, našu karizmu i povijest naše Družbe. U tom kontekstu, uz aktivno sudjelovanje učenika, proslavili smo 6. ožujka s velikom radošću i kreativnošću Dan naše utemeljiteljice. Osim toga, u pripremi za korizmu, organizirana su pokornička bogoslužja za cijelu obrazovnu zajednicu, koja su završila euharistijskom slavljem na dan Pepelnice.

Svima želim plodno vrijeme korizme i sretno slavlje Uskrsa!

s. Evanilda Ramírez

Iz Rimske regije

Od zadnjeg Lista Družbe prošla su tri ili četiri mjeseca, štoviše, proletjeli su. Kroz to vrijeme imale smo značajna slavlja koja su nas ohrabrila i pomogla živjeti intenzivnije naše poslanje.

Iskustva su bezbrojna: osobna i zajednička molitva, mjesečne duhovne obnove, kućni sastanci, školska iskustva, kontakt s ljudima, razni kućni poslovi ... sve to i još mnogo toga, zahtijeva neprestanu predanost, velikodušnost i raspoloživost.

U siječnju smo slavile Regionalni kapitul u Generalnoj kući. Vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović i savjetnice uistinu su nas primile kao sestre. To je bio naporan, a u isto vrijeme slavljenički dan. S. Zrinka Čotić, sa svojim kulinarskim specijalitetima zasladila je trenutke zajedništva. Zahvaljujemo Gospodinu za bogatstvo različitosti osoba koji čine naše zajednice.

Na „Svjetski dan posvećenog života” slavili smo euharistijsko slavlje, s posebnom zahvalnošću Gospodinu što nas je pozvao da ga izbliza slijedimo. U ovom povijesnom trenutku obilježenom mnogim promjenama, u vjernosti Crkvi i karizmi naše Družbe, želimo nasljedovati Krista.

U zajedništvu sa svim sestrama idemo ususret Vrhovnom kapitolu koji će se održati u Asizu od 3. do 20. srpnja. U ovom hodu, podrška nam je i vodilja, molitva bogata franjevačkom duhovnošću koja nas poziva da prihvatimo volju Božju u našem životu. Uz to smo dobile i korizmenu okružnicu vrhovne predstojnice, s. Klare Šimunović, koja je bogata sadržajem i smjernicama za plodonosan hod prema Uskrsu.

Dana 6. ožujka zahvalile smo Bogu za našu utemeljiteljicu s. Margaritu Pucher i molile za Družbu. Neka nas uvijek prati nada da sjeme bačeno, i danas u naše vrijeme koje je obilježeno

promjenama i krizom zvanja, donese obilje plodova ljubavi i milosti u naše zajednice kao i osobama susrećemo kroz naše apostolsko djelovanje.

U više navrata u zajednici na Farnesini boravio je nadbiskup mons. Piero Coccia koji s nama rado dijeli trenutke molitve, posebno kroz euharistijsko slavlje, kao i trenutke radosti i razmjene iskustva.

Svim sestrama želimo sveti Uskrs!

s. Lucia Vrdoljak Colo

PRILOZI

Balzam milosrđa

Poruka prigodom Dana posvećenog života 2017.

Poštovane redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu,
drage sestre i draga braćo u Kristu!

1. U prošlogodišnjoj Poruci prigodom Dana posvećenog života upozoreno je na riječi iz bule *Lice milosrđa*, a kojima papa nagovješćuje koji bi trebali biti plodovi Izvanrednog jubileja milosrđa nakon njegova završetka: “Kako samo želim da nadolazeće godine budu prožete milosrđem, da bismo išli ususret svakoj osobi, noseći Božju dobrotu i nježnost! Neka do svih, i vjernika i onih koji su udaljeni od vjere, dopre balzam milosrđa kao znak Božjega kraljevstva, već prisutna među nama!” (*Misericordiae vultus*, 5). Još je sveti Ivan Pavao II. napisao da je “zadaca posvećenoga života raditi u svim dijelovima zemlje da bi se utvrdilo i proširilo Kristovo kraljevstvo, donoseći poruku Evanđelja posvuda, i u najudaljenije krajeve” (*Vita conescrata*, 78), a ovo poslanje posvećenoga života ostvaruje se tako što “posvećene osobe, u svom posvećenju i potpunomu predanju, čine vidljivim ljubaznu i spasonosnu nazočnost Krista, Očeva prvosvećenika, odaslanog u poslanje” (*Vita conescrata*, 76). Pozivamo, stoga, sve redovnice, redovnike i laike posvećene u svijetu da najprije žive potpuno predanje Gospodinu kako bi ih on preobrazio i prosvijetlio, da sami prepoznaju njegovu ljubaznu i spasonosnu nazočnost, da tako budu pomazani balzomom milosrđa koji je znak Božjega kraljevstva. Neka iz toga obnovljenog iskustva Božje dobrote i nježnosti proiziđe svako djelovanje. Upravo su posvećene osobe pozvane svjedočiti prisutnost Božjega kraljevstva i biti njegov djelatan i opipljiv znak u ovome svijetu. Želja nam je da sve posvećene osobe i njihove zajednice budu balzam milosrđa u životima ljudi našega vremena i ovoga prostora.

2. Papa je u buli *Lice milosrđa* naglasio da su oni do kojih bi trebalo doprijeti svjedočanstvo Božjega milosrđa svi ljudi, i vjernici i oni koji su udaljeni od vjere. U svojoj pobudnici *Radost evanđelja* pojasnio je kako doprijeti do svake osobe: “Svaki kršćanin i svaka zajednica moraju raspoznati put koji Gospodin pokazuje, ali od svih nas traži se da prihvatimo ovaj poziv: izaći iz vlastite udobnosti i imati hrabrosti poći na sve periferije koje trebaju svjetlo evanđelja” (*Evangeli gaudium*, 20). Također je potaknuo sve koji svjedoče i navješćuju evanđelje da se usredotoče “na ono bitno, na ono što je ljepše, veće, privlačnije i istodobno nužnije”, jer se na taj način poruka koju prenosimo pojednostavljuje, “ne gubeći zbog toga na svojoj dubini i istinitosti, i tako postaje snažnija i uvjerljivija” (*Radost evanđelja*, 35). Ovo je poziv svakoj posvećenoj osobi i svakoj zajednici da preispita svoje načine svjedočenja i djelovanja, da vidi nudi li svima, a osobito onima na periferiji, ono što je bitno i je li to svjedočanstvo ljudima doista nešto “ljepše, veće, privlačnije”. Pritom se ne smije zaboraviti da su na periferiji i oni koji su na periferiji vjere. U tu skupinu mogu pripadati osobe koje su poučene u vjeri i izjašnjavaju se vjernicima, no u njihovu životu vjera ne igra odlučujuću ulogu. U tu skupinu mogu pripadati osobe koje vjeruju na neki svoj način koji, možda, u određenim čimbenicima ne odgovara nauku i moralu Crkve. U tu skupinu mogu pripadati i osobe koje se izjašnjavaju kao agnostici i ateisti. Svi su oni na periferiji i svima na jednostavan,

razumljiv i privlačan način valja pristupiti i posvjedočiti blizinu Božjega kraljevstva. To je svakako zadatak posvećenih osoba. U tom zadatku čini se da je dobro imati na pameti papine riječi: “Evangelizacijska se zajednica riječima i djelima uključuje u svakodnevni život drugih ljudi, premošćuje udaljenosti, spremna je poniziti se ako je potrebno i prigrbljuje ljudski život, dotičući Kristovo trpeće tijelo u narodu” (*Evangelii gaudium*, 24).

3. Ove godine, upravo na Dan posvećenog života, 2. veljače, obilježiti ćemo i sedamdesetu obljetnicu apostolske konstitucije pape Pija XII. *Provida Mater Ecclesia*, o posvećenom životu u svijetu, kojom je ovaj tada relativno novi oblik posvećenog života dobio i svoje zakonodavstvo. Ondje papa kaže da svjetovni instituti mogu kršćanski obnavljati različite čimbenike društva “bliskim i svakodnevnim dodirima života savršeno i potpuno posvećena savršenstvu” (*Provida Mater Ecclesia*, 10). Neka ova obljetnica bude poticaj i svim u svijetu posvećenim osobama da još odgovornije žive svoje posvećenje kako bi po njima Bog mogao preobraziti i društvo. U tome bi mogli pomoći i plodovi Prvoga susreta Svjetovnih instituta Hrvatske koji je održan u Zagrebu 22. lipnja 2016. Na tom susretu postalo je vidljivo veliko bogatstvo ovoga oblika života koji se živi u jednostavnosti svakodnevice.

4. Na kraju Izvanrednog jubileja milosrđa papa Franjo uputio je Crkvi apostolsko pismo *Milosrđe i bijeda* kojim je htio naznačiti i put kojim bi trebalo krenuti ubuduće. U njemu je naglasio da milosrđe ne može biti nešto usputno u životu Crkve, “nego predstavlja samu njezinu bit koja duboku istinu evanđelja čini jasnom i opipljivom”, te dodao: “Sve se otkriva u milosrđu; sve se rješava u milosrdnoj Očevoj ljubavi” (*Misericordia et misera*, 1). Slično bi se moglo reći i za sav posvećeni život. Njegov se domet, vrijednost i autentičnost otkriva u milosrđu. Neka sve redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu tako žive svoj poziv da svatko u njima otkrije milosrdnu Očevu ljubav!

S tim mislima od srca vam želimo blagoslovljen Dan posvećenog života i autentičnim svjedočenjem ispunjenu godinu!

O blagdanu Obraćenja svetoga Pavla, 25. siječnja 2017.

U ime Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenoga života i družbe
apostolskoga života, *msgr. Zdenko Križić*, predsjednik

U ime Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica,
fra Jure Šarčević, predsjednik

Poruka pape Franje za 54. svjetski dan molitve za duhovna zvanja 2017.

Draga braćo i sestre,

u proteklih nekoliko godina, promatrali smo dva aspekta kršćanskog poziva: poziv na “izlazak iz nas samih” da bismo oslušivali Gospodinov glas te važnost crkvene zajednice kao povlaštenog mjesta gdje se Božji poziv rađa, jača i izražava.

Sada, u prigodi 54. svjetskog dana molitve za duhovna zvanja, želio bih se zadržati na misionarskoj dimenziji našeg kršćanskog poziva. Oni koji su dopustili da ih Božji glas

privuče i odlučili slijediti Isusa vrlo brzo otkrivaju u sebi nezatamljivu želju da nose blagovijest svojoj braći i sestrama kroz evangelizaciju i služenje u ljubavi. Svi su kršćani pozvani biti misionari evanđelja! Kao učenici, naime, ne primamo dar Božje ljubavi za svoju osobnu utjehu, niti smo pozvani gurati u prvi plan same sebe ili brinuti o interesima nekog poduzeća. Mi smo jednostavno muškarci i žene koje je radost Božje ljubavi dotakla i preobrazila i koji ne mogu takvo iskustvo zadržati samo za sebe: "Radost evanđelja koja ispunjava život zajednice učenika je misijska radost" (Apost. pob. Evangelii gaudium, 21).

Misijska zadaća, međutim, nije nešto što se pridodaje kršćanskom životu poput nekog ukrasa, već je, naprotiv, bitni sastavni dio same vjere. Odnos s Gospodinom podrazumijeva da smo poslani u svijet kao proroci njegove riječi i svjedoci njegove ljubavi.

Premda smo svjesni mnogih svojih slabosti i možemo se katkad osjećati obeshrabrenima, moramo s povjerenjem podići glavu k Bogu. Moramo prevladati osjećaj vlastite nedostatnosti i ne podleći pesimizmu, koji nas pretvara u pasivne promatrače dosadnog i jednoličnog života. Nema mjesta strahu! Sam Bog dolazi očistiti naše "nečiste usne" i osposobiti nas za poslanje: "Krivica ti je skinuta i grijeh oprošten". Tad čuh glas Gospodnji: 'Koga da pošaljem? I tko će nam poći?' Ja rekoh: 'Evo me, mene pošalji!'" (Iz 6, 6-8).

Svi učenici misionari osjećaju u srcu taj Božji glas koji ih poziva da, poput Isusa, "prolaze" svijetom "čineći dobro i ozdravljajući sve" (usp. Dj 10, 38). Već sam spomenuo da je, po svom krštenju, svaki kršćanin "kristonosac", to jest onaj koji nosi Krista svojoj braći i sestrama (usp. Kateheza, 30. siječnja 2016.). To posebno vrijedi za one koji su pozvani na život posebnog posvećenja i svećenike koji su velikodušno odgovorili: "Evo me, Gospodine, mene pošalji!" S obnovljenim misionarskim zanosom, svećenici su pozvani izaći izvan svete ograde hrama, da omoguće Božjoj nježnoj ljubavi da se izlije na dobrobit čovječanstva (usp. Homilija na Misi posvete ulja, 24. ožujka 2016.). Crkva treba takve svećenike: vedre i sigurne da su otkrili istinsko blago, nošene silnom željom da pođu s radošću sve upoznavati s njim (usp. Mt 13, 44).

Javljaju se, dakako, mnoga pitanja kad je riječ o kršćanskoj misiji: što znači biti misionar evanđelja? Tko nam daje snagu i hrabrost da naviještamo? Kojom se evanđeoskom logikom nadahnjuje misija? Na ta pitanja možemo odgovoriti promatrajući tri prizora iz Evanđelja: početak Isusova poslanja u nazaretskoj sinagogi (usp. Lk 4, 16-30); njegovo putovanje, nakon uskrsnuća, u društvu učenika iz Emausa (usp. Lk 24, 13-35) i, konačno, prisposoba o sijaču i sjemenu (Mt 4, 26-27).

Isus je pomazan Duhom i poslan. Biti učenik misionar znači aktivno sudjelovati u Kristovu poslanju, koje sam Isus opisuje u nazaretskoj sinagogi: "Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza! On me posla blagovjesnikom biti siromasima, proglasiti sužnjima oslobođenje, vid slijepima, na slobodu pustiti potlačene proglasiti godinu milosti Gospodnje" (Lk 4, 18-19). To je ujedno naše poslanje: biti pomazani Duhom i poći našoj braći i sestrama naviještati Riječ i biti za njih sredstvo spasenja.

Isus je uz nas na našem putu. Pred pitanjima koja naviru iz ljudskog srca i izazovima pred koje nas stavlja život, može nas obuzeti osjećaj izgubljenosti, nedoraslosti zadaći ili beznađa. Kršćanska se misija može činiti kao čista neostvariva utopija ili barem nešto što nadilazi naše snage. Međutim, promatranje Uskrslog Isusa dok hoda uz učenike iz Emausa (usp. Lk 24, 13-15) može nam uliti novo pouzdanje. U tom evanđeoskom prizoru, imamo pravu i istinsku "liturgiju na ulici", koja prethodi liturgiji riječi i lomljenja kruha. Vidimo da je,

na svakom koraku koji učinimo, Isus uz nas! Dvojica učenika, shrvani sablasnošću križa, vraćaju se kući kao oni koji su pretrpjeli poraz. Njihova srca su slomljena, njihove nade potonule a njihovi snovi razbijeni. Radost evanđelja je zamijenila tuga. Što Isus čini? Ne osuđuje ih već im se pridružuje na njihovu putu i namjesto da podiže zid, on otvara novi prostor. Postupno preobražava njihovu obeshrabrenost, daje da im srce usplamti i otvara njihove oči, naviještajući Riječ i lomeći kruh. Na isti način, kršćanin ne nosi sam teret misije, već je svjestan da, i usred napora i nerazumijevanja, "Isus kroči s njim, govori s njim, diše s njim, radi s njim. Osjeća Isusa živog uza se usred misionarske zauzetosti" (Apost. pob. Evangelii gaudium, 266).

Isus čini da sjeme raste. Na kraju, važno je iz Evanđelja naučiti kako naviještati. Nerijetko, čak i s najboljim namjerama, možemo podleći stanovitoj pomami za moći, prozelitizmom ili netolerantnim fanatizmom. Evanđelje nas, naprotiv, poziva da odbacimo idolopoklonstvo moći i uspjeha, pretjeranu brigu za strukture i neku vrstu tjeskobe koja ima više veze s duhom osvajanja no služenja. Sjeme Kraljevstva, premda maleno, nevidljivo i katkad beznačajno, tiho i dalje raste, zahvaljujući Božjem neumornom djelovanju. "Kraljevstvo je Božje kao kad čovjek baci sjeme u zemlju. Spavao on ili bdio, noću i danju sjeme klija i raste – sam ne zna kako" (Mk 4, 26-27). To je naš prvi razlog povjerenja: Bog nadilazi sva naša očekivanja i stalno nas iznenađuje svojom velikodušnošću. On daje da naši napori urode plodom koji izmiče svakoj ljudskoj kalkulaciji.

S ovim evanđeoskim povjerenjem, postajemo otvoreni za tiho djelovanje Duha, koji je temelj poslanja. Nema niti će ikada moći biti pastorala zvanja ili kršćanske misije bez revne i kontemplativne molitve. U tome smislu, kršćanski se život treba hraniti slušanjem Božje riječi i, iznad svega, njegovanjem osobnog odnosa s Gospodinom u euharistijskom klanjanju, tom povlaštenom "mjestu" za naš susret s Bogom.

Želim od srca potaknuti to prisno prijateljstvo s Gospodinom, prije svega kako bismo od Boga molili nova zvanja za svećeništvo i Bogu posvećeni život. Božji narod trebaju voditi pastiri koji ulažu svoje živote u službi evanđelja. Stoga pozivam župne zajednice, udruge i brojne molitvene skupine koje su prisutne u Crkvi da se othrvaju napasti malodušnosti i nastave moliti da Gospodin pošalje radnike u svoju žetvu i da nam dadne svećenike zaljubljene u evanđelje, koji su kadri iskazati blizinu braći i sestrama i biti živi znakovi Božje milosrdne ljubavi.

Draga braćo i sestre, i danas možemo obnoviti žar navještaja i potaknuti na osobit način mlade da krenu putem nasljedovanja Krista. Unatoč raširenom osjećaju da je vjera umorna ili svedena na puke "dužnosti za obaviti", naši mladi žele otkriti trajno aktualnu privlačnost Isusa, iskusiti poticajnost i izazovnost njegovih riječi i djela, i, na kraju, njegovati, zahvaljujući njemu, ideal punine ljudskog života, koji se troši iz ljubavi za druge.

Blažena Djevica Marija, Majka našega Spasitelja, imala je hrabrosti prigrliti taj ideal, stavljajući svoju mladost i svoje oduševljenje u Božje ruke. Neka nam svojim zagovorom izmoli istu otvorenost srca, istu spremnost odgovoriti: "Evo me" na Gospodinov poziv i s istom radošću pohitati na put (usp. Lk 1, 39) da ga naviještamo cijelom svijetu.

Iz Vatikana, 27. studenoga 2016. godine
Prva nedjelja došašća

Izdaje:
Provincijalat Provincije Presvetoga Srca Isusova
školskih sestara franjevaka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9
Tel.: 021/ 319-805
Faks: 021/ 319-358

E-mail:
ssf.odjeci@gmail.com
skolske-sestre-franjevke@st.ht.hr

web:
skolske-sestre-franjevke.hr

Odgovara:
s. Andrea Nazlić

Uredništvo:
s. Diana Dolić (gl. urednica)
s. Karolina Bašić
s. Natanaela Radinović
s. Mirjana Puljiz

Naslovnica:
s. Karolina Bašić

Oblikovanje:
Silvio Družević

Tisak:
Jafra-print d.o.o.